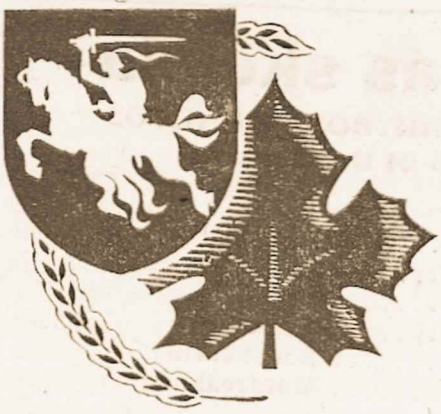

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 32 (278) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1952 m. RUGPJŪTIS-AUGUST 13 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

DIDELI ĮVYKIAI VLIKE

ORO PASTU IŠ TREMTIES.

Sunku, veik neįmanoma buvo laukti VLIKE tokių įvykių, kurie sudaro tiesiog sensaciją. Kas galėtų tikėtis, kad iš VLIKo išeis tie, kurie jame jaučiasi viešpaciais? Kas galėtų tikėtis, kad VLIKas savo budrumui pakelti nutars kasmet tikrinti pirmininkų pasitikėjimą? Pagaliau, kas rimtai tikėjosi, kad galima bus sudaryti ir Vykdomąją Tarybą kai visas VLIKo vežimas buvo įklimpęs akla stovyje? Ir vis dėlto, nežinint labai pastoviai įsigalėjusio beviltiško,...

VLIKo reikalai pajudėjo pirmyn ir tai labai teigiamą kryptimi.

Bet tegul kalba patys faktai. 1. Iš VLIKo, padavę bendrą oficialų pareiškimą, išėjo va dinamųjų „rezistencijos sąjūdžių“, dar tiksliau — Lietuvių Fronto ir Lietuvių Vienybės Sąjūdžio — „atstovai“, faktiniai tai diktatūrinių polinkinių žmonės. Tai yra nesamų organizacijų — fiktyviųjų „organizacijų“ atstovai. Šių „organizacijų“ nei Lietuvoje, nei tremtyje nebuvo ir nėra. Jos buvo sugalvotos „extra“. Bet jų vardu veikusieji VLIKE žmonės kaip tiksliai ir buvo tas stabdis, kuris ligšiol neleido VLIKui pajudėti pirmyn.

Tiems žmonėms išėjus, tikimasi, kad susidarys sugyvenimo, bendradarbiavimo atmosfera, nes likusių organizacijų žmonės, daugiau ar mažiau, už savęs turėdami organizacijas, prieš kurias reikia nešti atsakomybę, kaip ir prieš plačiąją lietuviškąją visuomenę, jaučia įsi pareigojimą. Išėjusieji gi iš VLIKo žinojo, kad jie tiksliai ne atsakingi.

2. Ryšium su šiais įvykiais, tuojau, be jokių ginčų ar nesutarimų,

VLIKas priėmė Vykdomąją Tarybą.

Ją sudaro: prof. Karolis Žalkauskas — pirmininkas, dr. Petras Karvelis — užs. reik., Martynas Brakas — Maž. 1. ir revend. ir Tadas Šidickis — fin. reik.

Iš VLIKo sferų teko girdėti apgailestavimas, kad fiktyviųjų organizacijų atstovų pasitraukimas įvykęs kiek pavėluotai, nes jeigu jie būtų tai padarę prieš Diplomato konferenciją, tai visai kitaip reikalai būtų susiklostę ir Paryžiaus pasitarime — VLIKo su Diplomatais: Na, bet jeigu viskas klostis gerai, tai ta trūkumą nesunu bus pašalinti. Kai nebus tu, kurie VLIKą laikė aklastovyste, jis ras kelius išeiti į pozityvų veikimą. Atvirai sakant, visuomenei jau buvo įgrįšęs tas aklastovis.

3. Ryšium su naujais įvykiais,

VLIKas žengė dar vieną pozityvų žingsnį pirmyn:

nutarė, kad kiekvienais metais VLIKo ir Vykdomosios Tarybos pirmininkai pasitikrina savo pasitikėjimą. Atseit, kiekvienais metais pirmininkai gali būti pakeisti, kai ligšiol jų kadencija nebuvo ribota. Šis statutinis VLIKo nusistatymas pakeitimas, atrodo, taip pat turės patarnauti šių institucijų darbingumui ir budrumui pakelti, nes neleis apsnūsti, reikalaus ir darbų planus pasirošti.

Prie progos, VLIKo pirmininkui prel. M. Krupavičiui su sirgus, dr. P. Karvelis išrinktas jo pavaduotoju.

4. Atsilaisvinus VLIKo darbo galimybėms ir susidarius laisviems veiklos keliams, Tremtyje esantieji

Vykdomosios Tarybos nariai pasiskirstė pareigomis ir pradėjo darbus,

kad bent kiek būtų atsigriebta už praleistus tuščių pastangų laikus. Atvykus VT pirmininkui, žinoma, bus galutinai persitvarkyta ir imtasi darbų. Beje, VT pirmininko pavaduotoju yra išrinktas dr. P. Karvelis.

Įvykus permainoms, visa atmosfera pakito, nors pasitraukusieji, reikia spėti, nenurims. Jie jau ir dabar, talkinami dar vieno „vienminčio“, pradėjo leisti visokius gandus ir savęs pateisinimui išgalvoja visokias „versijas“. Reikia spėti, kad šie žmonės, nors tiksliai pavieniai būdami, nenurims dar. Tačiau ta atvanga, kuri susidarė po jų pasitraukimo, iškart atmosferą padarė darbingą, — taip tvirtina visi VLIKo nariai, kiek apie tai tenka patirti. Kad gi VLIKas išeitų iš aklastovio! (hlj).

Iš VLIKo DOKUMENTŲ.

Buvę VLIKo nariai p. Ivins kis ir p. Prapuolenis, išleidžiant laikraštį, prisiuntė šį jų pareiškimą:

„Ponui Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininkui Lietuvių Fronto ir Liet. Vienybės Sąjūdžio Atstovų pareiškimas.

Diskusijų bei nutarimų, įvykusių š. m. geg. 27-28 d., birželio 26 d., rugpjūčio 1—3 d. VLIKo posėdžiuose, ir 1952 m. rugp. 3 d. sudarytos Vykdo. Tarybos — jos sudarymo būdo ir jos sąstato — akivaizdoje Liet. Frontas ir Liet. Vienybės Sąjūdis konstatuoja, kad:

1. VLIKas nutraukė ryšius su 1941 m. birželio 23 d. Tautos sukilimo pastatytąją Laikinąją Lietuvos Vyriausybę, atstaudančią paneigtą Lietuvos Valstybės suverenumą.

2. VLIKas nutraukė ryšius su krašto rezistencijos igaliojiniams užsienyje;

3. VLIKas paneigė rezistencinį savo pobūdį, išsigimdamas į grynai politinę instituciją, mintančią partinėmis vidaus kombinacijomis, neturinčiomis pateisinimo tremtyje;

4. VLIKo dauguma nusilenkė nemoralios politikos kovos metodams, pritarėdama rezistencijos veikėjų apjuodinimui.

Todėl Liet. Frontas ir Liet. Vienybės Sąjūdis, būdamas kovos organizacijos ir nesutikdamas su faktiškai keičiamu VLIKo pobūdžiu, nebemato prasmės ilgiau pasilikti jo sąstato ir iš jo nuo šios dienos pasitraukia.

Reiškiamie pagarbą
Pasirašė: Z. Ivinskis,
Lietuvių Fronto Atstovas.
L. Prapuolenis,
Lietuvių Vienybės Sąjūdžio Atstovas.

Pfullingenas, 1952. VIII. 3.
Red. pastaba: Keistas dokumentas, dar keistesnės jame išreikštos mintys, kuriose sunku suvokti bet kokią logiką, — tačiau jis dedamas, kad patį lietuviškoji visuomenė įvertintų savo supratimu, o red. dėl to pasakys.

Kitas tų pačių asmenų prisiųstas pareiškimas kalba apie Eltos skelbtus pareiškimus, bet mes jų nesame gavę ir nesame skelbę, todėl jo skelbimas kol kas būtų neprasmingas. Gavę Elta, žiūrėsime.

ATGYJA GERMANŲ IMPERIALIZMAS

„NL“ BENDRADARBO PRANEŠIMAS IŠ BERLYNO.

Pasigenda „panzerfaustų“.

Rugpjūčio 3 d. Berlyne gyvenantieji Rytprūsių ir Silezijos vokiečiai, kaip ir V. Vokietijos gyvenantieji, atšventė „Heimatstag“ą. Tai būtų jų reikalas buvęs ir širdy galima būtų tinkamą žiupsnelį užuostaus surasti, jei jie į minejimo dienos darbotvarkės pirmąją vietą nebūtų įspraudę Klaipėdos miesto 700 metų įsteigimo jubiliejus. Kalbos labai priminė Hitlerio laikų toną, be veiks pa spauda talpino iškreiptus istorinius faktus, liečiančius Klaipėdą, o visiškai nutylėjo krašto lietuviškumą. Tai be abejo, vadovautasi plėšikiškais sumetimais — pulsi silpniausią ir užbarikaduoti lie tuvio teisę į savo pajūrį tarptautiniame forume. Kitaip — nebūtų iškėlę viešumon vien Klaipėdą, bet lygias dalis būtų skyrę ir Kreuzburgui, Cuntams ir Tilžei (o gal jie Tilžės geruoju išsižada?), kurių įsteigimo jubiliejus irgi tą pat dieną minėjo.

Idomu, kad Hamburge „15.000 memelenderių“ vienas kalbėtojas apgailestavo, jog „panzerfaustų“ vietoje jam belikusi vien „teisė“, kuria jis ir kviečia kariauti už Klaipėdos „memelenderiškumą“. Sąryšy su „Memeltag“u V. Vokietijoje vėl išliko Schreiberio — Meyero pavardės, o Hamburgo burmistras p. Brauer patvirtino, kad vokiečių socialdemokratų socializmas baigiasi Eitkūnuose.

Gyvas ir Stalino — Hitlerio paktas.

R. Vokietijos laikraščių puslapiuose kreipėsi į gyventojus stoti savanoriais ir ginkluotas pajėgas buvusią „fronto“

NEW YORKAS PATENKINTAS?

LĖKTUVU IŠ NEW YORKO.

Šiandien, rugpjūčio 13 dieną, išlydimas į Vokietiją prof. K. Žalkauskas, kurio sudarytoji Vydomoji Taryba gavo Vliko pripažinimą.

Šios Vykdomosios Tarybos sudarymas New Yorke priimamas kaip ypatingas, nes jos sudėtyje įžiūrimas tartum išėjimas į normaliuosius Lietuvos nepriklausomybės laikus, kuriais veikė kaip tiksliai tos politinės jėgos, kurios dabar reprezentuotos Vykdomojoje Taryboje. Šioje VT įžiūrima nepriklausomybės laikų

plačioji koalicija,

kokia veikė ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo laikais. Jeigu penktojo VT nario pareigas apimtų Socialdemokratai, tai tokia koalicija būtų visiškai pilna. O tai jau laiduoja ir darbingas sąlygas. Ligšiol „partizanavusieji“, tartum su prasdami neigiamą savo rolę, bus pasitraukę. Tai įvertinama kaip pozityvus reiškinys, nekeliant kokių iliuzijų.

„NL“ statybos ir linotypo vaju

Šį pirmadienį, rugpjūčio 11 dieną, „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcija atvyko, grįžia savo mašina, du jauni vyrai — p. Antanas Žadeikis ir p. Albinas Krakaitis — pareikšė ti maloniems savo viešnagės šeiminiškams pp. Botyriams padėkos, bet ta pačia proga p. Antanas Žadeikis, paremdamas „Nepriklausomą Lietuvą“, pirko akciją — šėrą, įmokė-

to generaciją“. Kreipimąsi pasirašė visa eilė generolų, pulkininkų, majorų, kapitonų, leitenantų, viršilų, puskarininkų, grandinių ir eilinių, tarnavusių Hitlerio armijoje. Tarp kitų, matosi virtinė buvusių NSDAP „leiterių“, SA Obersturmführerių, kreisleiterių, RAD oberfeldmeisterių ir visokių „sonderführerių“. Visi, pasirašę, pabraukia savo turėtas vietas nacių organizacijose. Atrodo, kad rusų zonos komunistų politikai nepaprastai didžiuojasi turį savo eilėse jokių „gen Osten“ pirmąsias greitas. Čia matome naują Stalino — Hitlerio sutarties tęsinio formą.

Veikia ir „Arbeitsdienst“.

R. Zonos „vyriausybė“ įvedė „Dienst für Deutschland“ (Tarnyba Vokietijai) prievolinę. Abiejų lyčių septyniolika-mečiai privalės „savanoriškai“ atlikti 6 mėn. darbus prie „svarbių statybų“. Jaunuoliai apgyvendinami kareivinėse, uniformos rankovės tebetruksta svastikos. Baigusiems tarnybą išduos įvairių laipsnių žymenis.

Apkaltinti tautų žudymu.

Aštuonias dienas v. Beriune posėdžiavęs laisvųjų juristų kongresas, pasiremdamas kaltinamąja medžiaga, priimta rezoliucija kaltina Sov. Rusiją, kad ji pagal paruoštą planą vykdo tautų naikinimą. Rezoliucijos nuorašai pasiųsti r. zonos vadams, rusų okupacijoms organams, Vak. Vokietijos vyriausybei ir JT gener. sekretoriui. Dalyvavo 43 tautų atstovai. Lietuvių tautos žudymo metodus patiekė savo kalboj dr. Trimakas. J. Kor.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

PAVERGTOJE LIETUVOJE

„Tiesos“ žinios.

„I Leningradą diplominės praktikos atvyko Kauno politechnikos instituto statybos fakulteto, architektūros skyriaus studentų grupė: E. Chlo mauskas, A. Dumbrasukas, A. Zeidotas, V. Barkauskas, K. Valiukonis, G. Balandaitė, A. Balinskaitė ir kiti.

„Mitiščių (netoli Maskvos) skulptūros-dailės fabriko atliedintos iš ketaus Tarybų Lietuvos dailininkų sukurtos keturios skulptūrinės grupės, kurios puoš ČČerniachovskio vardo tiltą per Nerį. „Tarybinė Armija“ skulpt. B. Pundziaus, „Socialistinė pramonė“ — N. Petrulio ir B. Vyšniausko, „Socialistinis žemės ūkis“ — B. Bučo ir P. Vaivados, „Besimokantis jaunimas“ — J. Mikėno ir J. Kėdainio. „Skulpt. mieste rajone nėra nė vienos siutūrų aukštis — 3 metrai, o drauge su postamentu — penki metrai“.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

„Pastaruoju laiku del kuro stokos beveik visai nutrauktas darbas Panemunio (Pandėlio raj.) malūnas. Todel kolūkiai ir kolūkiečiai, kuriuos anksčiau aptarnaudavo Panemunio malūnas, dabar priversti vežti grūdus į kitus malūnus, esančius už 20—30 kilometrų. Ne geriau dirba Pandėlyje esanti Rokiškio pramonės kombinato batų dirbtuvė. Čia nuolat žlugdomos gamybinės užduotys vien todėl, kad pramonės kombinato vadovai Pandėlio batų dirbtuvę apripi nardu tik odų atliekomis. Pandėlio rajono gyventojai, norėdami užsakyti sau avalynę arba ją remontuoti, turi tai padaryti kituose rajonuose. Panašiai — B. Bučo ir P. Vaivados, yra ir tuomet, kai norima pasi- „Besimokantis jaunimas“ — J. Mikėno ir J. Kėdainio. „Skulpt. mieste rajone nėra nė vienos siutūrų aukštis — 3 metrai, o drauge su postamentu — penki metrai“.

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

PLANAS PASAULIUI PAVERGTI

Susisiekimai visur už geležies uždangos yra baisiai suvaržytas. Norint aplankyti savo gimtinę kitoje savo krašto vietoje, turi gauti policijos vizą, lygiai, kaip vykdamas į užsienį. Sakysim, nori vykti geležiniu keliu 60 mylių nuo savo gyvenamosios vietos. Pirkdamas geležinkelio bilietą, turi pristatyti savo darbdavio antspauduotą leidimą. Tame leidime turi būti surašytas tavo kelionės tikslas, sakysim, „aplankyti seserį Mariją, kuri labai serga“. Kai išlipi iš traukinio, nuvykai į Marijos gyvenamąją vietą, turi pirma skubėti į stoties bilietų kasą, kad čia į jūsų leidimą valdininkas įrašytų tikslą atvažiavimo dieną ir valandą, uždėtų antspaudą ir pasirašytų. Per šešias valandas po atvykimo turi pasirodyti vietos policijoje. Bet pabandyk su murmeti! Mažiausias nepasitenkinimo ar nekantrumo parodymas laikomas „subversyvine ataka prieš liaudies demokratiją“. Gana tik, kad kas įskūstų, gausi keltą metų vergų darbo stovykloje arba kalėjime, priedams įsivaistavo tur tas konfiskuojamas. Užtenka tik būti įtariamam upolicijos ar kokio mažesnio partijos pareigūno akyse, būk tikras, kad tavo namai ir baldai ir ką beturi, —nebe tavo. Nuosavybės konfiskavimas yra vykdomas už begalinę daugybę „nusikaltimų“, o jei tavo nuosavybė dar ko verta, sakysim turi dar padorius namus, kuriuose nesamata būtų gyventi kokiam policijos ar partijos poneliui, tai „kalbinimą“ prieš tave suras ir baigtas kriukis.

Komunistiniai „įstatymai“ siekia, kad būtų išlaikyta teroro valdžia nuolat vykdanč terorą.

Maistas ir badas yra kitas labai svarbus įrankis komunist-

tams išsilaikyti valdžioje. Komunistai turi tam atitinkamą įrankį: „Prikimšk draugus, prišerk pritarėjus (bendrakeleivius) ir marink badu klasės priešus“. Teisė valgyti yra išimtinai partijos privilegija ir monopolis.

To jie pasiekia sudarydami penkias piliečių klases.

Pačioje viršūnėje yra komunistinis elitas (kombajorai), kurie naudojasi nugalėtojų privilegijomis, gaudami visokias gėrybes iš valdžios sandėlių, kur laikomi sukrauti „liaudies priešų“ turtai.

Viduryje stovi darbininkai (bet ir tie tik kai išpildo nežmoniškas darbo normas), pas kurių jų seka, žymiai sumažintomis maisto normomis, senyvi ir seni žmonės, ir tt. Pačia me gale yra milijonai tų, kurie negauna jokių normų. Tokie yra buvę privatūs biznieri, buvę žemės savininkai, savo verslu vertęsi asmenys, pensininkai ir jų šeimos. Kaip jie laikosi gyvi? Jie gali pirkti ribotą kiekį maisto valdžios krautuvėse kainomis nuo 6 iki 10 kartų aukštesnėmis, negu normų krautuvėse. Tie beteisiais paversti žmonės pradžioje dar kiek nusiperka, parduodami savo vertybių likučius, galop drabužius ir tt., o toliau...

Niekas nesužinos, koks skaičius žmonių baigė savo gyvenimą iš desperacijos, kiek išlėto mirė badu Rytų Europoje. Pav., vien Vengrijoje nuo sausio 1 d., 1950 m. iki sausio 1 d., 1951 m. nusižudė 21.794 žmonės.

Tas sovietinis žmonių likvidavimo metodas yra „pažan-gesnis“ už nacių deginimus krematoriumuose. Kai žmonės palengva virsta skeletais ir la-vonais, tai vyksta tyliai, be triukšmo, nereikia masinių duo-

3. ŽASŲ BŪRYS IR PLĖSRIJOJI LAPE.

bių nei budelių. Šimtai tūkstančių ir milijonai gali būti išnaikinti nepastebimai. Tam komunistai turi apsieiti praktikos iš bado metų Ukrainoje...

Kodėl Kremlius budeliai taip stengiasi išnaikinti milijonus žmonių Rytų Europoje? Kadangi tie jų likvidacijai numatyti žmonės yra buvusi šviesuomenė ir todėl sąmoningi. Kaip tokie jie turi „kapitalistinius standartus“, jie gyvenimo gyvenimą, kurs palyginti su Rusijos gyvenimu, buvo neįtikėtinai geras. Jie turi savo protą, jie moka palyginti, ir dėl to jie yra pavojingi. Jų jokiū būdu nepavyrėsi „laimingais so vietų piliečiais“. Tad lieka juos sunaikinti.

Valstiečiai

visoje pavergtose Rytų Europoje yra pats pavojingiausias komunistų priešas. Leninus valstiečius pavadino „paskutinąja kapitalistine klase“. Pasak pačių komunistų, „sunkiausia klasių kovos dalis yra svarbiausioji“, ir kol valstiečiai nepaversti baudžiauninkais vergais, komunistų „valdžios išlaikymas“ nėra saugus. Todėl taip skubotai valstiečiai varomi kumečiais ir valdžios dvarais (kolchozus). Kremlius tikslas yra, visus Europos valstiečius paversti supančiotais proletarais.

Salta mirties bausmės, kuri ir valstiečius skina labai dažnai visokiais pretekstais, dar baimesnė bausmė yra masinės valstiečių deportacijos. Valstiečių šeimos visą laiką „ravėjamos“, išplėšiant juos pavieniai ir ištisais kaimais ir išgabanant prekiniais vagonais į vergų stovyklų pražūti. Pogri-džio surinktomis žiniomis, vien Bulgarijoje pernai ištreu-

ta 40.000 valstiečių, „paskutinės kapitalistinės klasės“.

Reikia žinoti, kad Kremlius planuose dar milijonai žmonių yra numatyti išnaikinti. Vengrijos bosas, Matyas Rakosi, 1951 m. vasario mėn. pasisakė: „Didžiausia kliūtis mūsų pažangai yra faktas, kad mes vie na koja stovime ant kelių šimtų tūkstančių socialistinio pagrindo, o kita koja ant kelių šimtų tūkstančių privačių ūkių“. Jis grąsino vengrų vidutiniams valstiečiams ūkininkams, esą jie „prisiekę priešai“, „kulokai“, ir su jais savo laikui būsią atsiskaityta. O tokių valstiečių Vengrijoje yra visos trečdalis krašto gyventojų. Tokia pat padėtis yra visose kitose Rytų Europos kraštuose, ir visur Maskva planuoja „savo laiką“ atsiskaityti... Apskaičiuojama, kad mažiausia 1 milijonas tokių žmonių Rytų Europoje priklauso tai „prisiekusių priešų“ kategorijai, ir komunistų planas yra visus tuos 18 milijonų būtinai sunaikinti, palaipsniui, bet iš pagrindo! Kremlius su visomis enkavedistų ir šnipų armijomis neįstengia valstiečius kitaip sukontroliuoti, kaip juos likviduodamas...

Raudonieji kacetai.

Niekas nežino, kiek vergų kaulų slepia Egipto smėlys iš tų laikų, kada faraonai statė savo garsiąsias piramides. Sako, ir žydai turėję statyti, kai buvo išvaryti į Egiptą nelasvę. Bet, matyt, faraonams toli buvo iki raudonųjų sovietų faraonų, nes žydų visa tauta sugėbėjo susiruošti, susipakuoti ir slaptomis pabėgti iš Egipto. O kažin keli gyvi yra pabėgę iš sovietų ir jų satelitų vergų darbo stovyklų? Laisvasis pa-

saulis neturi mažiausio supratimo, kokių mastu sovietai steigia savo pavergtuose kraštuose savo „ištobulintą“ darbo vergų sistemą, kur badas yra visuotinis ir kankinimas bei užmušimai kasdieninis dalykas. Jau daugiau kaip milijonas žmonių gaišta Rytų Europos (Lenkijos; Vengrijos, Rumunijos, Bulgarijos ir Čekoslovakijos, neįskaitant Pabaltijo kraštų) sovietų pavyzdžiu įsteigiose vergų stovyklose. Daugiau kaip 50 didesnių vergų stovyklų yra Lenkijoje, su daugiau kaip 400.000 vergų; daugiau kaip 40 stovyklų su 300.000 vergų Rumunijoje, ir tuzinai naujų nuolat statoma ir pripildoma vergais...

Rytinėje Vokietijoje rusams ir vietiniams komunistams pa-dėti palengvino tai, kad jie paveldėjo gatavas nacių kacetų stovyklas su visais įrengimais... Pernai ištrūkęs iš Buchenvaldo koceto vienas lenkas pranešė, kad ten tuo metu buvo 10.000 kacetininkų, iš kurių arti 3.000 buvo moterys.

Žymioji dalis sovietų konstrukcijos ir pramonės vykdoma vergais. Tai didžiausia vergų šalis, kokią kada istorija žinojo. Be to išrokavimo, kad vergija teikia darbo jėgą ko ne veltui, ji taip pat yra sovietams naudinga, plečiant savo užkariavimus ir užvaldymus, nes vergų darbo stovyklos yra patikimiausios ir saugiausios vietos nusikratyti opozicijos... Vergija tad yra neatskiriama dalis visame sovietų plane pasauliui pavergti.

Pavergtų valstybių kaliniai ir vergai yra laikomi stovyklose — kacetuose, pastatytuose pagal sovietinius pavyzdžius — saugomuose stiprių sargybų, apsuptuose spygliuotų vielų sienomis, su įelektrintomis vielomis, sargybų bokštais ir

kiauras naktis spiginančiais prožektoriais.

Badas yra vartojamas priversti vergus dirbti iki paskutinių jėgų išsekimo. Mirimų normos yra pasibaisėtina di-delės. Enkavedistams vadovaujant, šimtai tūkstančių rytų Europos vergų dirba įvairiems penkmėčių planams, tikslu padidinti Rusijos kari-nes pajėgas. Darbo vergai jau pastatė kariuomenės barakus, karo bazes ir aerodromus, pa-kraščių apsaugos įtvirtinimus nuo Baltijos iki Juodosios jū-ros, požemio sandėlius ginkla-ams ir amunicijai, mastai ir kurui saugoti, ir tt. Kiekvie-cias naujai pavergtas ir komu-nistų valdomas kraštas turi sa-vo didelius projektus, kurių be vergų darbo negalėtų įvykdy-ti. Bene didžiausias darbo ver-gų centras sovietų satelituose yra Lenkijos ir Čekoslovakijos uranijaus kasyklos su apie 150.000 vergų.

Be to kas savaitę po vieną antrą ankštai prikimštą pre-kinį traukinį yra išsiunčiama satelitinių vergų į „broliškas respublikas“, Sibirą ir Aziją. Pernai vien Užhorode, Vengri-joje, surinkta 17.000 vergų de-portacijai į Sov. Sąjungą, be gražinimo...

Kadangi žmonių natūra yra tokia, kad ir vergai ir tie vei-sias, įeigu turi sąlygas, tai raudoniesiems faraonams, at-rod, kandidatų į vergus nepri-truks. Vien savo pasigrobtos je Rytų Europoje komunistai turi savo rankose kelių milio-nų vergų atsargą. Kol ūkinin-kai, vidurinės klasės piliečiai, nepatenkinti darbininkai ne-bus padėti už spygliuotų vie-lų, tol Kremlius ponai netu-rės ramybės, kad jų „koloni-jos“ yra saugios. Rytų Euro-pa gali būti sovietams užtik-

Nukelta į 6 pusl.

Kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai

29. TRAGINGŲ SEIMOS IŠGYVENIMŲ VISUOMENININKAI MONTREALY.

Nepaprastai turtingą fak-tais ir šeimos išgyvenimais gy-venimą apibūdino p. Julius Trumpa, kuris, Montrealy, bet jė dirbdamas su žmona Antanina Rosemunte turi pasistatę dve-jus namus. Juos abu užtikau-gal, šis paukštelis jų prijaunin-gas, paklausiau, ar ne jų? Vy-ras žvilgtelėjo ir tęsė savo dar-bą. Bet mergaitė atbėgo ir bandė paukštelį paimti. Tada žvirbliukas pakilo ir nuskri-dė... Mes tikėtai akimis paly-dėjome jį į šalia mokyklos au-gančius krūmus... Mane nu-stebino toks žvirblis ar tai drąsumas ar pasitikėjimas ma-nimi? Greičiausia, jis buvo al-kanas, todėl ir snapeliu bakse-jų mano pirštą. Gaila, kad ne-mokėjau su juo susikalbėti. Su-katinu lengva susikalbėti. Jei-gi jis žmoniška kalba ir neat-sako į paklausimus, kuriuos jis tikrai supranta, tai bent veiksmų atsako ir parodo, ko jis nori ir ko nenori. Bet su žvirbliu, deja, nesusikalbėjau, ir man gaila buvo to mažo paukštelio, kurio aš nepajė-giau suprasti... Bet įdomu, kad tikėtai Rosemunte man te-ko sutikti tokį nepapiastą žvirblį...

Julius Trumpa pasakoja...

— Niekad nemaniau iš Lie-tuvos išvykti, — sako Julius Trumpa. — Gyvenome neblo-gai; kūrėmės gana sparčiai; turėjome du ūkius, ir keturi broliai galėjęs gyventi. Bet... agentas suvyliojo nepaprastais uždarbiais Kanadoje, ir... pasileidau „už jurių marių, už mėlynųjų“... Ir kaip dabar yra, esu patenkintas.

Bet p. Trumpos pasakoji-mas ilgas ir įdomus. Pasiro-do, pp. Trumpu, kurių tėviš-tė yra Skiemonių kaimas, (tik-tai upė skiria jį nuo miestelio), Utenos apskrities, tėvas buvo Amerikoje. Jis iš Lietu-vos turėjo trauktis po 1905 me-ty revoliucijos, kurioje jis ak-tyviai dalyvavo, ypač būdamas

Skiemonių viršaičiu, darė re-formas, kūrė tada jau savaran-kišką Lietuvą. 1906 metais jis pabėgo į JAV, bet 1913 m. su-grįžo. Žinoma, atsirado „in-formatorių“, ir tuojau prisista-tė uriadnikas su stražninkais. Ir vieną gražią dieną pareisė, kad jį suima... Kas daryti? P. Trumpa atsispręšė bent Ve-lykas praleisti šeimoje, o tada jau... Per Velykas išdūmė vėl į JAV. Ir sugrįžo jau tikėtai į Nepriklausomą Lietuvą, prieš tai žymiai prisidėjęs Ameriko-je platinti nepriklausomybės bonus ir visokiais būdais rė-męs Lietuvos nepriklausomy-bės atkūrimą.

Karas, perversmai ir tt. su-trukdė Juliiui Trumpai išeiti aukštesnius mokslus, nors mokslas jam labai sekėsi. Ne-trukus atėjo karo tarnybos lai-kai. J. Trumpa, parodęs tech-nikinių gabumų, kariuomenėje pabaigė kalvii kursą ir po to buvo ginklų mokykloje. Ati-tarnavęs kariuomenėje, namie įsirengė kalvę ir bandė kalviau-ti. Tas darbas jam sekėsi, bet Lietuvos kūrimosi pradžioje žmonės dar neturėjo pinigų, todėl daugiau uždirbti nebu-vo galima. O čia pasisuko agen-tas, kuris pažadėjo „aukso kal-nus“... už jūrų. Greit buvo susirengta, ir 110 lietuvių — 99 vyrai ir 11 mergaičių — pasileido drauge per vandenyną, į Kanadą.

Depresija

buvo pirmoji, kuri naujus atei-vius pasitiko visu savo žiauru-mu. Bet jaunatvė, pasitikiėji-mas savimi ir nieką nežiūrėjo. Pačios depresijos metu, 1932 metais, p. Trumpa vedė Anta-niną Šiaulytę, kilusią iš Kie-vagio kaimo, Ramygalos val., Panevėžio apskr., atvykusią 1927 metais į Montrealį.

Mane iš traukinio išvo-gė Jonas Gričius, — įsiterpia p. Trumpienė. — Žinoma, agentai mergaites vežė pagal sutartis, į kaimus. O ten ne-buvo noro vykti. Tai J. Gri-cius kažkokiū būdu iš trauki-nio jas, dvi sesutes, slapta pa-ėmė ir išsivedė. Teko kelias dienas slėptis, bet taip nieks-jokių pretenzijų ir nepareisė.

Sesuo išteikėjo už Andriukai-tį, kuris įsugrįžo Lietuvon, kur gyveno Šakiuose. Dabar neži-nia, kas su jais yra įvykę. Ži-niū nėra.

— O depresija mus primy-tė, — sako pp. Trumpos. — Darbo mieste nebuvo įman-o gauti (man prisimine var-gšas žvirblis, gali būti, atsidū-ręs depresijoje...) Todėl su Jo-nu Yla, kuris vėliau redaga-vo „NL“, išvykome į Sudbury. Ten pradėjo veikti nikelio ka-syklas. Penkerius metus ten dirbau. Sekėsi. Buvau kasyk-lau instruktorium. Drauge bu-vau instruktorium ir kasyklų mokykloje — Mining School.

— Sudbury gyvendami, su-silaukėme ir sūnaus, — sako p. Trumpienė.

P. Trumpa prisimena, kad ta kompanija — International Nickel Co., kontroliuojanti apie 90 proc. visos pasaulinės ni-kelio gamybos, kuri kasyklas turėjo visame žemės rutuly, jam pasiūlė vykti

į Petsamo, Suomijon,

kur jį skyrė kasyklų instruk-torium. Bet kadangi, kaip to limoji perkūnija, artėjo karas, tai p. Trumpa atsisakė, nors kompanija siūlė labai geras są-lygas. Pp. Trumpos nutarė keltis į Montrealį. Čia apie me-tus dirbo p. Šarkio imonėje. Pagaliau tvirtai įsitaisė A-S Architectur Ornamental iron, kuri dirba visokius brangius metalo darbus, ypač didžiuo-siuose Montrealio pastatuose — bankuose, viešbučiuose ir tt.

— Kokia gi jūsų specaily-bė? — klausiu.

— Lietuvoje pramokta kal-vestė, nors ir žymiai papildy-ta žiniomis, man padėjo pasi-daryti metalo darbų specialis-tus. Tai įvairus darbas — pjaus-tymas, virinamas, poliravimas ir tt. Dabar mes darome

ti iš gabalų, nupoliruoti ir ga-lutinai paruošti, — sako p. Trumpa.

— Karo metu, prisimena p. Trumpa, — dirbau karo pra-monėje. Mūsų imonė, dirbo di-diesiems Amerikos

bombonešiams propelerius.

Už šituos darbus, kaip pasi-žymėjus meisteris, p. Trumpa gavo aukso žveigždę. Kai bu-vo pagaminta 10.000 propeler-ių, buvo didelė šventė.

— Ar sunku dirbti propele-rius?

— Nelengva. Atrodo, kad darbas turėtų būti paprastas, bet jis turi savo sunkumų: pro-peleris turi būti tobulai pada-rytas, nes turi išlaikyti pusiau-svyrą, būti lygus, turėti tam tikrą svorį ir dalių pusiausvy-rą...

Ir taip kiekvienu užkliudy-tu klausimu išsivysto ilga kal-ba, atsiranda daug detalių, įdo-mių, įvairių. Bet mes dar pri-simename Lietuvą. Pp. Trum-poms tai yra traginga, ypač, kai paklausiu, kur jo kiti bro-liai?

— Brolis Antanas — vie-nuolis. Aš jį atsikviečiau į Ka-nadą. Įkūręs St. Catharines lietuvių vienuolyną, paskui Brooklyne „Darbininko“ lei-dyklą, jis dabar iškviestas į Romą. Brolis, kuris turėjo ūkį Kunigiškiuose, prie Vyžo-nų, Utenos ap.,

mirė kankinio mirtimi

dar pirmosios Rusijos okupa-cijos metu. — Ir p. Trumpa smulkiai papasakoja, kad bro-lio ūkis turėjęs 29 ha, bet sme-lėtos žemės. O okupantai pa-reikalavo iš jo kviečių ir kitų milžiniškų duoklių, kurių jo ūkis negalėjo išpildyti. Tada komunistai jį suėmė, tris die-nas kankino ir po to atvežė į ūkį pastatė prie gurbų šaudyti ir, kad būtų dar stipriau, iš-vedė žmoną su mažais vaikais pasižiūrėti...

„Ar atiduosi pyliavas?“ — pa-klausė bolševikai. — „Jeigu ne, — tuojau sušaudysime“.

„Imkite visą, ką tikėtai nori-te“, — atsakė vos gyvas p. Trumpos brolis. Tada jį palei-do. Bet nukankintas suėmi-

me, jis pagyveno tris dienas ir mirė. Jis papasakojo, kaip ko-munistai jį kankino ligi mir-ties.

Kitą brolį, kuris gyveno Skie-monyse, birželio baisiosiomis dienomis okupantai gaudė iš-vežti į Sibirą, bet jis ir žmona išsislapstė. Bet „išvadavę“ Lie-tuvą antrą kartą, išvežė į Si-birą. Kokis jų likimas — ne-žinoma... Bet tikrai tragiškas.

P. Trumpa, eidamas nuo vie-no prie kito susiejusio klau-simo, papasakojo įdomią istori-jėlę

apie Trockio šoferį,

kurio likimas taip pat tragin-gas. Jis, besibaigiant Pirnam-karui, jų giminaitis, pas Troc-kį buvęs šoferiu, bet šiam ins-pektuojant raudonąją armiją, atsiradę netoli Latvijos sienos. Čia jis (Juozas Vitkūnas) Trockį palikęs, o pats atbėgęs į Lietuvą, kur tarnavęs avia-cijoje, o paskui įsitaisęs garšų jį Burbiškių malūnų, jis taip pat okupantų išvežtas į Rusi-jos gilumą.

— O Jūsų sūnus? — klau-siu man neišeinančiu iš min-ties klausimu.

— Jis baigė aukštesniąją mokyklą ir dar neapsisprend-žia, kokių mokslų imtis.

— Tėvai jam gali patarti, — sakau. — O kadangi jam sekasi, kiek girdėjau, matema-tika, tai geriausia jam studi-juoti inžineriją. Jam dar tik-tai 17 metų. Jis dar nežino gy-venimo kietumo. Jam reikia pa-tarti, kad talento neužkastų. Malonu, kad jis ir pats jau gal-voja apie aukštąjį mokslą. Tė-vas gabus technikai, tai ir sū-nus gali aukštai iškilti techni-koje, ir visuomenėje. To mes jam ir palinkėsime.

Daug dar galima būtų para-šyti apie pp. Trumpos, bet ri-bojantis ir baigiant dar reikia pasakyti, kad pp. Trumų šei-ma yra demokratiška, visuo-meniška, aktyvi visuose lietu-viškuose darbuose, kuriems yra nuosirdi talkininkė ir rėmėja, be mažiausių pretenzijų. Tai yra ir malonus ir vertingas reiškinys, už ką priklauso di-delis respektas ir pagarba.

Bus daugiau.

LIETUVAITE HOLLYWOODO ŽVAIGŽDĖ.

Jurgis Januška

Spindėjimas visada yra būnantis vaikui. Išlaikyti savo vėg Hollywoodo pats svarbiau tris dukteris, motina p. Romasias siekimas, nors ir atrodo, nienė dirbo padavėjos ir vakad tai yra tapę kasdienišku mu. Vis dėlto, daugelis kino pramonės žvaigždžių neįstengė pasiekti seno aukštybių, statomų joms šios pramonės vadovų. Blogumas su šandie, ninėmis žvaigždėmis, pagal vie no Paramount vadovaujančio asmens pareikimą, yra tas, kad jos stengiasi įrodyti esančios paprastos, atseit pilkos Marės, ištikrųjų nebūdamos to kio. Šiandieninės kino žvaigždės yra žymiai papras tesnės už ankstyvesnes. Ar galima įsivaizduoti Theda Bara supančią vaiką, Gretą Garbo skutančią bulvės, ar Swan pramonės žvaigždę baltinius? Tikriausiai ne, nes niekas nenorėjo matyti šias „dangaus“ karalienes žemiškose marnystė se. Jos tai žinojo ir dėlto, pri sitaikydamos publikos reikala vimams, laikėsi „aukštybės“.

Sam Goldwyn filmų gamintojas jieškojo atrodančios suaugusios, nešviežiai iškeptos, ne virtuvės tipo, gudrios, bet ne studentiško stiliaus aktorės. Trumpai tariant, Sam Goldwyn jieškojo žvaigždės kaip Clara Bow arba Jean Harlow, kurios yra taip retos, kaip sau lės užtemimai. Pagaliau jam pavyko surasti suaugusią, bet nepopuliarią artistę, lietuvaitę Rūtą Romanaitę — Ruth Roman. Tai žemo balso brunetė, kuri atrodė bus paveldė toja Crawford ir Swanson tradicijų. Warner Bros filmų aukštoji vadovybė, kurioje ji turėjo sutartį, laikė ją kaip būsimą Bette Davis. Rūta nuo širdi ir įdomi mergaitė, gimusi prieš 29 metus netoli Bostono lietuviškoje imigrantų šeimoje. Ji nesigėdina prisipa žinti išaugusi neturtingoje šeimoje, biedname Bostono rajone. Kaip ir Crawford, Rūta yra „Pelenė“.

Rūta iš Bostono išvažiavo į New Yorką jaunystėje, kur studijuodama dramą, naktimis dirbo naktiniame klube kaip cigarečių pardavėja, trejus metus bandydama pakliūti į sceną, de ja nesėkmingai. Tik 1942 metais jai pagaliau pavyko įsibrauti į filmų ekraną, gaunant mažą rolę filmoje „Stage door canteen“ New York'e, kuri ir buvo jos pirmuoju laiptu į svajojamą filmų žvaigždės karjeros horizontą. Rūta buvo viena iš trijų dukterų šeimoje, turėjusioje mažame vasarvietės miestelyje netoli Bostono smulkia preky ba. Jos tėvas mirė jai dar

KULTŪRINĖ KRONIKA

DAIL. A. ir A. TAMOŠAIČIAI.

sparčiai ruošiasi dalyvauti Brockton'o (Mass, USA) Lietuvių Bakūžės parodoje.

Pagal i šaukšto parengtą dail. A. Tamošaičio projektą daromi lietuviški baldai ir senoviškos staklės.

Dail. A. Tamošaitienė supro jektavo naujas dekoratyvinės medžiagos, kilimėlius, staltieses ir kt.

Tie visi naujai pagaminti eksponatai sudarys gričios ir sėklyčios įrengimą.

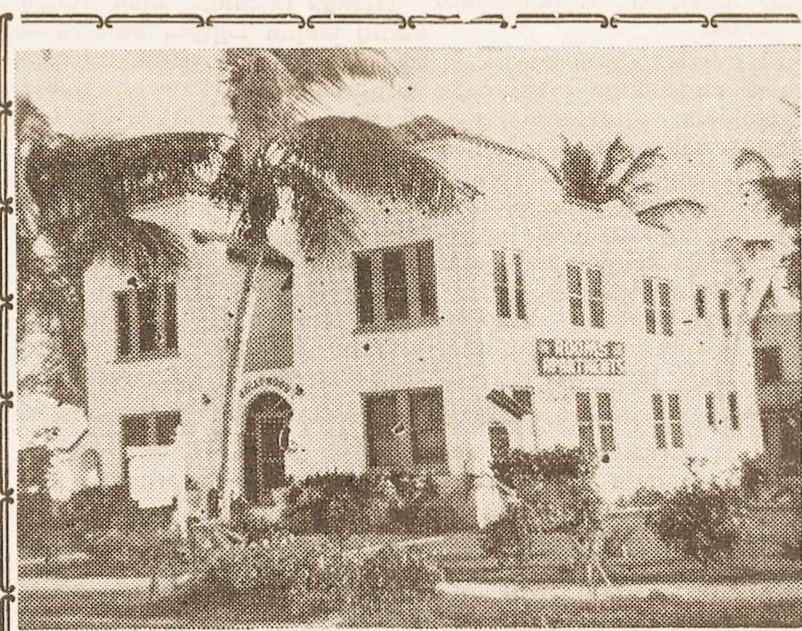
BALTIJOS TAUTŲ MUZIKOS FESTIVALIS NEW YORKE.

Spalio 12 dieną New York'e, Carnegie Hall salėje, bus simfoninis koncertas, kuriame bus išpildyta simfoninė Pabal tijo tautų muzika. Gros gar

„Champion“, kurioje Rūta motina. Ištekėjusi, Rūta narys su maudymoju kostiumu. Jos netemperamentingas charakteris padarė mėgiamą visų direktorių ir padėjėjų Warner Bros studijos. Ji nemėgsta po zuoti ir daryti paveikslų virtuvinėse pozose Hollywoodo žurnalams, laikydama tai netinkamu jos būdo savybei ir profesijai.

Prieš apsidėmimą su p. Hali, Rūta buvo užsidirbusi pakankamai pinigų nusipirkti sau me gražų namą Hollywoodo kal

nuose, kur ji gyvena su savo ta vaidinti net 20 m. pirmyn.

JOS. YASIAUSKIS

1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.

Gražiausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai palatame, paskambinusoj. Apartamentus užlaikomuotame Hollywood Floridatogumais. Kviečiu visus me pirmos rūšies su visais patalidais, nes čia būna lietuvių atsilankyti į saulę geležinkelio stoties parsive nuolatine vasara. Svečius iš telefonu 3290.

ris buvo atsišliejęs į fontano metalinę tvorelę, nuleidęs rankas ir kojomis, apmautomis medinėm klumpėm, trypė žemę.

Pradžioje sustojau, kad apimty kvėpavimas, tada priėjau arčiau prie jo, nusiėmiau nuo galvos cilindrerį ir prisistačiau: „Labą vakarą, trapusai didike! Man dvidešimt treji metai, bet dar neturiu jokio vardo. O jūs, tikriausiai, vadinatės nuostabiu ir dainingu vardu iš didžiojo Paryžiaus miesto. Jus supa fantastiškas trupanių Prancūzijos dvarų kvapas“.

„Jūs savo nuspalvintom akim, tikriausiai, matėte anas kilniasias damas, kurios jau stovi ant nuviestos ir aukštos terasos, ironiškai pasisukdamos savo lieknais liemenim, tuo tarpu plačios ir gėlėtos jų suknių uodegos dar tyso ant laiptų pakopų ir sodų smėlio. — Juk tiesa, kad ilgomis kartimis, sustatytomis įvairiose vietose, slūgogia aukštyn tarnai, aprengti pilkais, įžuliais sukirptais frakais ir baltom kelnėm, apsišvieję kojomis kartis, o viršutinę kūno dalį jie dažnai atlošia atgal arba į šoną, nes jiems liepta virvėmis nuo žemės užtempti ir pakabinti milžiniškas pilkas, linines marškas, kadangi kilnioji ponia pageidauja migloto rytmečio“. Jis sučepėjo lūpomis ir aš, beveik išsigandęs, pasakiau:

„Iš tikrųjų juk tai tiesa, Jūs atvykote, pone, iš mažojo Paryžiaus, iš audringojo Paryžiaus, ak, iš anos svajingosios darganos?“ Jis vėl sučepėjo ir aš pridūriau susijaudinęs: „Žinau, man suteikiama didžiulė garbė“.

Susisagščiau skubiais pirštais savo apsiaustą ir ėmiau kalbėti karštai ir baugščiai:

„Žinau, Jūs nelaikote manęs vertu Jūsų atsakymo, bet aš turėčiau gyventi ašarotą gyvenimą, jeigu negalėčiau šandieną kreiptis į Jus savo klausimais“.

„Prašau Jūsų, puošnusai pone, pasakykite, ar tai tiesa, ką man pasakojo. Ar Paryžiuje yra tokių žmonių, kurie neturi jokio kūno, tik nuostabiai puošnius rūbus; ar ten yra tokių namų, kurie sudaryti tik iš portalų; ar tai tiesa, kad vasaros dienomis dangus būna srūvančio mėlynumo, papuoštas tiktai priplotais, mažais debesiuokščiais, kurie visi yra širdžių pavidalo? Ar tenai tikrai yra toks gausiai lankomas panoptikumas, o jame sustatyti tiktai medžiai su prikabinomis mažomis lentelėmis, ant kurių užrašyti žymiausių didvyrių, nusikaltėlių, ir įsimylėlių vardai“.

„Ir dar viena žinia! Toji, tikriausiai, melaginga žinia!“

„Juk tiesa, kad Paryžiaus gatvės staiga šakojasi; jos labai neramos, ar ne? Nevisuomet jose visa kas tvarkoj; ir kaip gi kitaip galėtų būti! Įvyksta kokia nelaimė, žmonės renkasi, ateina iš šalutinių gatvių didmiestiniais žingsniais, vos liedami asfaltą; visi kupini žingeidumo, bet taip pat ir

Moksio-technikos naujienos

HARWELLIO ATOMINIS REAKTORIUS

Harwellyje, Anglijoje yra įrengtas tyrimo tikslams atominis reaktorius ar atominė baterija. Jis sudarytas iš kubinės formos 800 tonų gryno grafito blokų, tarp kurių patalpinti 40 tonų metalo urano vieno radioaktyvumo pavidalo. Tas uranas patalpintas aluminėse skardinėse, kad apsaugotų metalą nuo kiodacijos ir išvengtų radioaktyvių skilimo produktų patekimo į aplinkinį orą. Be to, toninė 6 colių siena, apgaubianti šį reaktorių, apsaugo personalo oksidacijos ir išvengtų radioaktyvių spinduliavimų.

Kai kurie dar dirba kuriantįjį darbą prie aukštųjų mokyklų (I. Saldukas ir J. Vengris).

Didelis jų daugumas ir Lietuvoje dirbo aukštosiose mokyklose, bet kai kurie Lietuvoje nedirbo ir tiktai Amerikoje gavo darbo aukštosiose JAV mokyklose.

ATSIŪSTA PAMINETI

Chicago VADOVAS. Išleido Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois (Lietuvių prekybos rūmai Illinois valstybėje). Viršelius Pauliaus Augiaus. Chicago, 1952 metais.

Čikagos vadovas yra gražiai išleista knyga su dideliu Chicago planu ir gausiai, gražiai, iliustruota. Įžangos žodį parašė prezidentas A. J. Rudaitis. Turinys: Čikagos praeitis ir dabartis, Čikagos miesto daly, kurių aprašyta šešios; papildomoje informacijoje mokslo įstaigos, muzėjai, bibliotekos ir kita; lietuvių prekybos rūmai ir jų nariai, lietuviai gydytojai, dantų gydytojai; Čikagos lietuvių visuomeninės įstaigos ir organizacijos; pagaliau skelbimai. Vadovas turi 250 puslapių, gražiam popieriui, puikiai išleistas.

Tai yra tikrai lietuviškas vadovas Čikagoje, kuriame galima rasti visus užsiimančius komu nors verslu. Su šiuo vadovu lietuvis gali neblogai orientuotis ir pažinti šį 5 milijonų gyventojų miestą, plačiai išsidėsčiusį Mičigano pakrantėms.

Jeigu kas norėtų įsigyti šį leidinį, tai nors leidėjo adresą, nenurodant, čia nurodomas sekretoriaus adresas, kuris ras ar žvalvario, nepažįdžiant, kur tinkama nukreipti laiškinį. Mr. Adolph Baliūnas, vėjų ta kokybė netgi pagerėja 6459 So. Artesian Ave, Chicago, Ill., USA.

baimės, kad gali nusivilti; jie aluoja greitai ir kliša į priekį savo mažytes galvas. O jeigu jie vienas kitą paleičia, nusilenkia žemai ir atsiprašinėja: 'Man labai nemalonu, — tai įvyko netyčia — čia tokia spūstis, atleiskite man, labai prašau — aš toks nerangus — turiu prisipažinti. Mano pavardė — aš vadinuosi Jerome Faroche, pardavinėju prieskonius Rue de Cabotin — leiskite man pakviesti Jus rytdieną pietų — mano žmona taip pat labai džiaugsis.' Taip jie kalba, o gatvės dar tebėra apkurtosios ir kaminų dūmai tebevingiuoja tarp namų. Juk tai tiesa? Ir ar tikrai taip atsitinka, kad staiga ištaigingo kvartalo judriam bulvare sustoja dvejos karietos. Tarnai atidaro duris. Aštuoni grynakraujai Sibiro vilkiniai šunes nušokuoja žemyn laipteliais ir lodami pasileidžia šuoliais pačiu gatvės viduriu. Sakoma, kad tai esą persirengę jauni Paryžiaus puošėvos“.

Jo akys buvo kietai užmerkotos. Tylėdamas jis sukišo abi rankų plaštakas burnon ir krapštė apatinį žandikaulį. Jo rūbai buvo visiškai purvini. Jį turbūt, neseniai buvo išmetę iš kurios nors vėninės, ir ligi šiol jis to dar nebuvo suvokęs.

Galimas dalykas, šiuo metu buvo užstojusi toji mažytė, visai tyli pertrauka, kada mūsų galvos, visai nelauktai, nusvyra ant krūtiniių, ir kada visų, neužuomius, stabtelė prieš mūsų stebėnias akis — ir vėl prapuola. Tuo tarpu mes pasilenkė apsižvalgome, tačiau nieko nebeatome, net nebepasigėdijome jokio oro pasipriešinimo, tiktai savyje dar tebesaugojame atminimą, kad kur nors netoliese tebestovi namai su stogais ir (laimingu būdu) kamputais kaminais, pro kuriuos tamsa plūsta į namus, ir palėpes ir įvairiaformius kambarius. Ir gera, kad rytoj vėl bus diena, ir, nors tai ir labai neįtikėtina, bus galima vėl viską matyti.

Staiga girtasai atplėšė akių vokus, pro juos matėsi silpnas žvilgėjimas, ir kapotais sakiniais paaiškino: „Štai kaip — aš, mat, noriu miego, todėl eisiu miegoti. — Čia, mat, Wenzel'o aikštėje gyvena mano svainis — tai į ten eisiu, nes tenai aš gyvenau, tenai manoji lova. — Einu dabar. — Tiktai nežinau, kaip jis vadinas ir kur gyvena — atrodo, būsiu tai pamiršęs — bet tai nieko, nes aš gi nežinau ar iš viso turiu svainį. — Taigi, dabar einu. — Manote, kad aš jį rasiu?“

Į tai aš atsakiau neabejodamas: „Tikrai. Tačiau Jūs atvykote iš toli ir, atsitiktinai, jūsų tarnų čia nėra. Leiskite, aš Jus nuvesiu“.

Jis nieko neatsakė. Aš jam atkišau ranką, kad jis galėtų įsikabinti.

Iš vokiečių kalbos vertė — Henrikas Nagys.

FRANZ KAFKA

PASNEKESYS SU PASIGĖRUSIU

Kai aš mažais žingsniais peržengiau namų slenkstį, mane užgriuvo aukštas, skliautuotas dangus su mėnuliu ir žvaigždėmis, miesto aikštė su rotušė, Marijos kolona ir bažnyčia.

Ramiai išėjau iš šešėlio į mėnesio šviesą, atsigsagščiau apsiaustą ir ėmiau šildytis; tada, pakeldamas rankas, nutildžiau nakties ošimą ir pradėjau mąstyti.

„Kaip tai suprasti — jūs visą laiką nuduodate, tarytum gyventute. Ar norite mane įtikinti, kad aš esu netikras ir juokingas, kai stoviu čia ant šio žalo grindinio? O vis dėlto jau labai, labai seniai tu nebesi tikras, dangau, — gi tu, miesto aikštė, niekad nebuvai tikra“.

„Tiesa, jūs dar vis esate pranašesni už mane, bet tiktai tuomet, kai jus palikau ramybėje“.

Dėkui Dievui, mėnuli, tu nebesi mėnulis, ir aš, tikriausiai iš nerūpestingumo, tave, mėnulio vardu prisidengusi, tebevadinu mėnuliu. Kodėl tu nebesi toks narsus, kai tave pavadinu „užmirštu popieriniu lampionu — labai įtartinis spalvos“. Kodėl tu traukiesi beveik atstupstas, kai tave vadinu „Marijos kolona“; o tu, „Marijos kolona, taip pat neberodai savo rūšies laikysenos, kai tave pavadinu „Mėnuliu, liejančiu gelsvą šviesą“.

„Dabar man atrodo, kad tikrai negerai ir jus veikia mano nuolatinis mąstymas apie jus; jūs prarandate ir drąsą, ir sveikatą“.

„Viešpatie, kaip turėtų būti naudinga, kai mąstantysis mokosi iš pasigėrusio“.

„Kodėl taip tylu? Man rodos, vėjo nebėra. Mažieji namai, kurie dažnai atrodė tarytum ridinėtų ant mažų ratukų po aikštę, visai prisiploję prie žemės — tyku — tyku — visiškai nebeatyti siauro tamsaus brūkšnio, kuris juos paprastai skiria nuo žemės“.

Ir aš pradėu bėgti. Apibėgau be kliūčių, tris kart aplinkui didžiąją aikštę, ir, kadangi jokio grito nesutikau, pasukau, greičio nelėtinamas ir nejausdamas nuovargio, į Karlsgasse. Mano šešėlis, dažnai mažesnis už mane, bėgo šalia ant sienų, lyg dauboje, tarp mūro ir gatvės grindinio. Kai prabėgau pro gaisrininkų namą, išgirdau mažojoje miesto aikštėje triukšmą, ir isukęs jon, pamačiau pasigėrusį, ku-

KLAUSIMAI

IR ATSAKYMAI

VEDA JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada.

34. Kanadoje norėčiau įsikurti žemės ūkyje. Esu atvykęs neseniai su šeima iš Anglijos ir didelio kapitalo dar neturiu susitaupęs. Ar yra galimybė gauti palankiom sąlygom ilgalaikę valstybinę paskolą? (Atsakymas į p. Stepo Ulbino, Niagara Falls, Ont. paklausimą.)

Turint vertingą garantiją ar tyrimo ir sugebėjimo ūkio vertę patikimą žirantą, Kanadoje gime. Jis turi įtikinti paskolų yra, palyginamai, nesunku įstaiga, kad sėkmingai kultivuos farmą ir bus finansiskai pajėgus laiku grąžinti pasiskolintus pinigus.

Paskolai gauti nebūtina, kad prašytojas turėtų Kanados pilietybę. Net nereikalaujama, kad jis būtų padavęs naturalizacijos intencijos pareiškimą. Federalinis parlamentas, stengdamasis tą negerovę pašalinti, 1929 metais išleido „The Canada Farm Loan Act“ įstatymą ir įsteigė ūkio paskolų valdybą. Naujos įstaigos vienas iš pagrindinių uždavinių buvo suteikti Kanados ūkininkams lengvomis sąlygomis ilgąmetes hipotekos paskolas.

Lėšos fermerių finansavimui surenkamos iš obligacijų pardavinėjimo. Pirkėjams už paskolos laktus mokama trys nuošimčiai palūkanų, o fermeriai už paskolą grąžina penkis procentus. Iš gaunamo pelno padengiamos administracinės išlaidos, nuostaliai bei išlaikomas rezervų fondas.

Kas gali gauti paskolą? Pagal viršuje paminėtą įstatymą bei joo pasiremiant išleistu potvarkiu, paskolą gali gauti asmenys, kurie yra farmos savininkai, arba yra numatę pirkti ūkį. Statoma sąlyga, kad norinčio paskolą gauti pagrindinis užsiėmimas būtų ūkininkavimas ir kad jis kultivuos ūkį arba bent numatęs būtų ar timoje ateityje kultivuoti ūkį, kurį jis užrašo kaip garantą pirmo mortgage formoje. trumpesnį terminą: 5, 10, 15 Iš aplikanto reikalaujama pa-

ar 20 metų. Paprastai skola

grąžinama pagal sekančius planus. Pirmas planas: 24 metinės ratos po \$ 7,25 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 49 pusmetinės ratos po \$ 3,57 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Antras planas: 15 metinių ratų po \$ 9,64 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 30 pusmetinių ratų po \$ 4,78 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Trečias planas 10 metinių ratų po \$ 12,96 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 20 pusmetinių ratų po \$ 6,42 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Tokiu būdu, pasiskolintus pav. 1000 dol. ir pasizadėjus grąžinti juos pagal pirmą planą per 25 metus, mokant 1 kartą per 12 mėnesių, metinė suma bus 10X\$ 7,25 lygu \$ 72,50.

Nors normaliai numatytas ilgalais išsimokėjimas, skolininkui leidžiama sudaryti ir dokumentus, suteikiančius jam teisę grąžinti po dviejų metų skolos balansą be palūkanų ir bonusų bet kuriuo laiku.

Procedūra. Viršuje išvardintomis sąlygomis valstybinę paskolą gauti norintys ūkininkai turi kreiptis į **Canada Farm Loan Board** skyrių, kurie yra kiekvienos provincijos sostinėje. Čia paduodami adresai skyrių dviejose provincijose, kurios lietuvių tirščiausiai apgyventos: 3 Buade Street, Quebec, P. Q. ir 1 Montgomery Avenue, Toronto, Ontario. Paskolų valdybos centrinė įstaiga, kurioje galima sužinoti kitų provincijų skyrių adresus, yra Kanados sostinėje: Canada Farm Loan Board, Old Supreme Court Building, Bank and Wellington Streets, Ottawa, Ontario. Suinteresuotiems iš šio straipsnio autorius mielai suteiks pla-

tesnių informacijų. Prašymas paskolai gauti įteikiamas specialia valdžios antspauduota keturių puslapių anketa. Reikalaujama smulkių ir tikslių žinių. Dėl netvarkingo blankų užpildymo paskolos išmokėjimas gali užsistėti arba prašymas būti net visai atmetas. Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje.

Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje. Už pasiskolintus pinigus ūkininkas turi mokėti, nuosimčius palūkanų, pradedant pirkimo dienos gavimo diena. Visa skola turi būti grąžinta ne vėliau kaip per 25 metus. Bet skolininkui leidžiama pasirašyti ir pirmo mortgage formoje. trumpesnį terminą: 5, 10, 15 Iš aplikanto reikalaujama pa-

ar 20 metų. Paprastai skola

grąžinama pagal sekančius planus. Pirmas planas: 24 metinės ratos po \$ 7,25 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 49 pusmetinės ratos po \$ 3,57 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Antras planas: 15 metinių ratų po \$ 9,64 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 30 pusmetinių ratų po \$ 4,78 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Trečias planas 10 metinių ratų po \$ 12,96 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 20 pusmetinių ratų po \$ 6,42 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Tokiu būdu, pasiskolintus pav. 1000 dol. ir pasizadėjus grąžinti juos pagal pirmą planą per 25 metus, mokant 1 kartą per 12 mėnesių, metinė suma bus 10X\$ 7,25 lygu \$ 72,50.

Nors normaliai numatytas ilgalais išsimokėjimas, skolininkui leidžiama sudaryti ir dokumentus, suteikiančius jam teisę grąžinti po dviejų metų skolos balansą be palūkanų ir bonusų bet kuriuo laiku.

Procedūra. Viršuje išvardintomis sąlygomis valstybinę paskolą gauti norintys ūkininkai turi kreiptis į **Canada Farm Loan Board** skyrių, kurie yra kiekvienos provincijos sostinėje. Čia paduodami adresai skyrių dviejose provincijose, kurios lietuvių tirščiausiai apgyventos: 3 Buade Street, Quebec, P. Q. ir 1 Montgomery Avenue, Toronto, Ontario. Paskolų valdybos centrinė įstaiga, kurioje galima sužinoti kitų provincijų skyrių adresus, yra Kanados sostinėje: Canada Farm Loan Board, Old Supreme Court Building, Bank and Wellington Streets, Ottawa, Ontario. Suinteresuotiems iš šio straipsnio autorius mielai suteiks pla-

tesnių informacijų. Prašymas paskolai gauti įteikiamas specialia valdžios antspauduota keturių puslapių anketa. Reikalaujama smulkių ir tikslių žinių. Dėl netvarkingo blankų užpildymo paskolos išmokėjimas gali užsistėti arba prašymas būti net visai atmetas. Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje.

Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje. Už pasiskolintus pinigus ūkininkas turi mokėti, nuosimčius palūkanų, pradedant pirkimo dienos gavimo diena. Visa skola turi būti grąžinta ne vėliau kaip per 25 metus. Bet skolininkui leidžiama pasirašyti ir pirmo mortgage formoje. trumpesnį terminą: 5, 10, 15 Iš aplikanto reikalaujama pa-

ar 20 metų. Paprastai skola

grąžinama pagal sekančius planus. Pirmas planas: 24 metinės ratos po \$ 7,25 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 49 pusmetinės ratos po \$ 3,57 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Antras planas: 15 metinių ratų po \$ 9,64 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 30 pusmetinių ratų po \$ 4,78 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Trečias planas 10 metinių ratų po \$ 12,96 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 20 pusmetinių ratų po \$ 6,42 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Tokiu būdu, pasiskolintus pav. 1000 dol. ir pasizadėjus grąžinti juos pagal pirmą planą per 25 metus, mokant 1 kartą per 12 mėnesių, metinė suma bus 10X\$ 7,25 lygu \$ 72,50.

Nors normaliai numatytas ilgalais išsimokėjimas, skolininkui leidžiama sudaryti ir dokumentus, suteikiančius jam teisę grąžinti po dviejų metų skolos balansą be palūkanų ir bonusų bet kuriuo laiku.

Procedūra. Viršuje išvardintomis sąlygomis valstybinę paskolą gauti norintys ūkininkai turi kreiptis į **Canada Farm Loan Board** skyrių, kurie yra kiekvienos provincijos sostinėje. Čia paduodami adresai skyrių dviejose provincijose, kurios lietuvių tirščiausiai apgyventos: 3 Buade Street, Quebec, P. Q. ir 1 Montgomery Avenue, Toronto, Ontario. Paskolų valdybos centrinė įstaiga, kurioje galima sužinoti kitų provincijų skyrių adresus, yra Kanados sostinėje: Canada Farm Loan Board, Old Supreme Court Building, Bank and Wellington Streets, Ottawa, Ontario. Suinteresuotiems iš šio straipsnio autorius mielai suteiks pla-

grąžinama pagal sekančius planus. Pirmas planas: 24 metinės ratos po \$ 7,25 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 49 pusmetinės ratos po \$ 3,57 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Antras planas: 15 metinių ratų po \$ 9,64 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 30 pusmetinių ratų po \$ 4,78 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Trečias planas 10 metinių ratų po \$ 12,96 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 20 pusmetinių ratų po \$ 6,42 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Tokiu būdu, pasiskolintus pav. 1000 dol. ir pasizadėjus grąžinti juos pagal pirmą planą per 25 metus, mokant 1 kartą per 12 mėnesių, metinė suma bus 10X\$ 7,25 lygu \$ 72,50.

Nors normaliai numatytas ilgalais išsimokėjimas, skolininkui leidžiama sudaryti ir dokumentus, suteikiančius jam teisę grąžinti po dviejų metų skolos balansą be palūkanų ir bonusų bet kuriuo laiku.

Procedūra.

Viršuje išvardintomis sąlygomis valstybinę paskolą gauti norintys ūkininkai turi kreiptis į **Canada Farm Loan Board** skyrių, kurie yra kiekvienos provincijos sostinėje. Čia paduodami adresai skyrių dviejose provincijose, kurios lietuvių tirščiausiai apgyventos: 3 Buade Street, Quebec, P. Q. ir 1 Montgomery Avenue, Toronto, Ontario. Paskolų valdybos centrinė įstaiga, kurioje galima sužinoti kitų provincijų skyrių adresus, yra Kanados sostinėje: Canada Farm Loan Board, Old Supreme Court Building, Bank and Wellington Streets, Ottawa, Ontario. Suinteresuotiems iš šio straipsnio autorius mielai suteiks pla-

tesnių informacijų. Prašymas paskolai gauti įteikiamas specialia valdžios antspauduota keturių puslapių anketa. Reikalaujama smulkių ir tikslių žinių. Dėl netvarkingo blankų užpildymo paskolos išmokėjimas gali užsistėti arba prašymas būti net visai atmetas. Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje.

Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje. Už pasiskolintus pinigus ūkininkas turi mokėti, nuosimčius palūkanų, pradedant pirkimo dienos gavimo diena. Visa skola turi būti grąžinta ne vėliau kaip per 25 metus. Bet skolininkui leidžiama pasirašyti ir pirmo mortgage formoje. trumpesnį terminą: 5, 10, 15 Iš aplikanto reikalaujama pa-

ar 20 metų. Paprastai skola

grąžinama pagal sekančius planus. Pirmas planas: 24 metinės ratos po \$ 7,25 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 49 pusmetinės ratos po \$ 3,57 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Antras planas: 15 metinių ratų po \$ 9,64 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 30 pusmetinių ratų po \$ 4,78 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Trečias planas 10 metinių ratų po \$ 12,96 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 20 pusmetinių ratų po \$ 6,42 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Tokiu būdu, pasiskolintus pav. 1000 dol. ir pasizadėjus grąžinti juos pagal pirmą planą per 25 metus, mokant 1 kartą per 12 mėnesių, metinė suma bus 10X\$ 7,25 lygu \$ 72,50.

Nors normaliai numatytas ilgalais išsimokėjimas, skolininkui leidžiama sudaryti ir dokumentus, suteikiančius jam teisę grąžinti po dviejų metų skolos balansą be palūkanų ir bonusų bet kuriuo laiku.

Procedūra. Viršuje išvardintomis sąlygomis valstybinę paskolą gauti norintys ūkininkai turi kreiptis į **Canada Farm Loan Board** skyrių, kurie yra kiekvienos provincijos sostinėje. Čia paduodami adresai skyrių dviejose provincijose, kurios lietuvių tirščiausiai apgyventos: 3 Buade Street, Quebec, P. Q. ir 1 Montgomery Avenue, Toronto, Ontario. Paskolų valdybos centrinė įstaiga, kurioje galima sužinoti kitų provincijų skyrių adresus, yra Kanados sostinėje: Canada Farm Loan Board, Old Supreme Court Building, Bank and Wellington Streets, Ottawa, Ontario. Suinteresuotiems iš šio straipsnio autorius mielai suteiks pla-

tesnių informacijų. Prašymas paskolai gauti įteikiamas specialia valdžios antspauduota keturių puslapių anketa. Reikalaujama smulkių ir tikslių žinių. Dėl netvarkingo blankų užpildymo paskolos išmokėjimas gali užsistėti arba prašymas būti net visai atmetas. Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje.

Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje. Už pasiskolintus pinigus ūkininkas turi mokėti, nuosimčius palūkanų, pradedant pirkimo dienos gavimo diena. Visa skola turi būti grąžinta ne vėliau kaip per 25 metus. Bet skolininkui leidžiama pasirašyti ir pirmo mortgage formoje. trumpesnį terminą: 5, 10, 15 Iš aplikanto reikalaujama pa-

ar 20 metų. Paprastai skola

grąžinama pagal sekančius planus. Pirmas planas: 24 metinės ratos po \$ 7,25 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 49 pusmetinės ratos po \$ 3,57 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Antras planas: 15 metinių ratų po \$ 9,64 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 30 pusmetinių ratų po \$ 4,78 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Trečias planas 10 metinių ratų po \$ 12,96 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 20 pusmetinių ratų po \$ 6,42 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Tokiu būdu, pasiskolintus pav. 1000 dol. ir pasizadėjus grąžinti juos pagal pirmą planą per 25 metus, mokant 1 kartą per 12 mėnesių, metinė suma bus 10X\$ 7,25 lygu \$ 72,50.

Nors normaliai numatytas ilgalais išsimokėjimas, skolininkui leidžiama sudaryti ir dokumentus, suteikiančius jam teisę grąžinti po dviejų metų skolos balansą be palūkanų ir bonusų bet kuriuo laiku.

Procedūra. Viršuje išvardintomis sąlygomis valstybinę paskolą gauti norintys ūkininkai turi kreiptis į **Canada Farm Loan Board** skyrių, kurie yra kiekvienos provincijos sostinėje. Čia paduodami adresai skyrių dviejose provincijose, kurios lietuvių tirščiausiai apgyventos: 3 Buade Street, Quebec, P. Q. ir 1 Montgomery Avenue, Toronto, Ontario. Paskolų valdybos centrinė įstaiga, kurioje galima sužinoti kitų provincijų skyrių adresus, yra Kanados sostinėje: Canada Farm Loan Board, Old Supreme Court Building, Bank and Wellington Streets, Ottawa, Ontario. Suinteresuotiems iš šio straipsnio autorius mielai suteiks pla-

tesnių informacijų. Prašymas paskolai gauti įteikiamas specialia valdžios antspauduota keturių puslapių anketa. Reikalaujama smulkių ir tikslių žinių. Dėl netvarkingo blankų užpildymo paskolos išmokėjimas gali užsistėti arba prašymas būti net visai atmetas. Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje.

Prie prašymo prideda mas patvirtintas čekis arba pašto perlaida 10 dol. sumoje. Už pasiskolintus pinigus ūkininkas turi mokėti, nuosimčius palūkanų, pradedant pirkimo dienos gavimo diena. Visa skola turi būti grąžinta ne vėliau kaip per 25 metus. Bet skolininkui leidžiama pasirašyti ir pirmo mortgage formoje. trumpesnį terminą: 5, 10, 15 Iš aplikanto reikalaujama pa-

ar 20 metų. Paprastai skola

grąžinama pagal sekančius planus. Pirmas planas: 24 metinės ratos po \$ 7,25 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 49 pusmetinės ratos po \$ 3,57 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Antras planas: 15 metinių ratų po \$ 9,64 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 30 pusmetinių ratų po \$ 4,78 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Trečias planas 10 metinių ratų po \$ 12,96 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. arba 20 pusmetinių ratų po \$ 6,42 už kiekvieną pasiskolintą 100 dol. Tokiu būdu, pasiskolintus pav. 1000 dol. ir pasizadėjus grąžinti juos pagal pirmą planą per 25 metus, mokant 1 kartą per 12 mėnesių, metinė suma bus 10X\$ 7,25 lygu \$ 72,50.

Nors normaliai numatytas ilgalais išsimokėjimas, skolininkui leidžiama sudaryti ir dokumentus, suteikiančius jam teisę grąžinti po dviejų metų skolos balansą be palūkanų ir bonusų bet kuriuo laiku.

Procedūra. Viršuje išvardintomis sąlygomis valstybinę paskolą gauti norintys ūkininkai turi kreiptis į **Canada Farm Loan Board** skyrių, kurie yra kiekvienos provincijos sostinėje. Čia paduodami adresai skyrių dviejose provincijose, kurios lietuvių tirščiausiai apgyventos: 3 Buade Street, Quebec, P. Q. ir 1 Montgomery Avenue, Toronto, Ontario. Paskolų valdybos centrinė įstaiga, kurioje galima sužinoti kitų provincijų skyrių adresus, yra Kanados sostinėje: Canada Farm Loan Board, Old Supreme Court Building, Bank and Wellington Streets, Ottawa, Ontario. Suinteresuotiems iš šio straipsnio autorius mielai suteiks pla-

Veda sktn. inž. J. Bulota.

IV. SKAUTAI-TĖS BENDRAI MALDOJE IR PRIE LAUŽO.

Neužmiršamos savo natūra liau bendros šv. Mišios, atlaikytos kun. tėvo Kulbio prie berniukų stovyklos vėliavos pa statyto trijų kryžių altoriaus. Aiškiai jautėsi visų susikaupimas maldoje, tad ir dangus visiškai pragiedrėjo, saulutė nušvito ir tyloje girdėjosi šimtai paukščių giesmių, primindami pernykusių metų stovyklos Mišių iškilmingumą.

Labai įspūdingą ir kilnų vaizdą tiek bendras sudarytas rykiuotės keturkampis, tik gal perdidelis, kas kludė susigiedoti. Ir šiemet pamokslas buvo ypatingai artimas skauto lietuvių sielai, taip jautriai išvedžiotas mūsų nenuilstamo kalbėtojo ir jautrios sielos pamokslininko tėvo Kulbio.

„Vos gimęs kūdikis pradeda, ir kas jis vėliau bebūtų, tų kokių nors priežasčių vėliau ir nesuteikiama.

Žiemos sezono, kada žemė ir trobesiai apdengti sniegu ar ledu, įkainuotojai farmų patikrinti nevyksta ir paskolos tada neskiriamos. Inspektoriai kelionę leidžia mažiausiai tarp gegužės mėn. 1 d. ir gruodžio mėn. 1 d. Jie reikalauja, kad ūkio trobesiai būtų apdrausti nuo gaisro nemažiau kaip du trečdaliai iki trijų ketvirtadalių jų faktinės vertės.

Prie kruopščiai užpildyto prašymo blankų jokių kitų dokumentų prijungti nereikia. In formaciją autentiškumui nustatyti patikrinamos nekilnojamo turto registracijos knygos.

Valstybinė farmų paskolų valdyba, kaip matyti iš parlamentarinių debatų, yra įsteigta tam, kad padėtų ūkininkams. Ji nesiekia jokio pelno sau. Kiek praktika rodo, jau ūkio patikrinimo ir įvertinimo išlaidoms padengti. Tie pirminaujakurių yra pasinaudoję valstybės tekiomomis lengvatomis. Atitinkamą dėmesį versymas negalės būti patenkintų atkreipti į tai ir kitiems mūsų tautiečiams, kurie yra suinteresuoti įsikurti žemės ūkyje apžiūrėtas, nors paskola dėl je.

(Copyright). lingas prityrusios rankas ir iš

anksto patikrinus numerius taigi ir paspaudus skautų vietus, vengtinus paviršutiniškumas — geriau visai tokių „numerijų“ nerodyti. Kadantina, kad laužas būtų palaidų numerėlių ir „klykčiojimų“ ar tūpčiojimų ir tt. pavyzdys, nes visuomenė ir net atskirus skautai iš tai padaro nepageidautinas išvadas, gi mums, skautams, tai didelis žingsnis atgal. Čia aš irgi nieko nekalgi, pav., mūsų skautukai nesi stengia išmokyti nors kelias, bet geras liaudies dainelės, kurios visuomet gerai padainuotos, visiems padaro gilių įspūdžių. Mūsų sąlygomis, yra būtina, ar pradžioje ar pabaigoje padaryti neilgas 10—15 min. pašnekesys gerai parinkta tema — pamokančia skautus ir kartu supažindinant visuomenę. Toks laužas, kuris neturėtų užsistėti daugiau kaip 1½ val. ir masę 2 val. turėtų įtraukti ir porą ar keletą liaudies žaidimų — ratelių, dalyvaujant visiems, nes geresnės progos tam vargu ir tikėtis. Ir dainelėms ir žaidimams skautai turėtų pasinaudoti esamų muzikų ar žaidimų vedėjų pagalba, net reikale juos ir apmokant iš savo kuklaus izdo. Su tokiu skaičium: jau nebebutinų ir rašau išvadas iš daugelio matytų laužų, kad kuo nors pasitarnavus atečiai.

Mūsų dabartinių keletos pirmūnų — vadų, manau prisimena, pasitaikiusius extra didelius kelių tūkstančių skautų ir visuomenės laužus Kaune, pav., Vileišio aikštėje, sušauktą skubia proga, kur be aiškios programos iš drausmingų skautų-čių, pasidarė palaida beklkykčiojanti masė, gi tų laikų vadų išvados buvo: „Geriau tokio laužo nedaryti!“ Laužas turi duoti linksmybą — poilsį „nuvargus po sunkių darbų“ ir ypatingai mūsų atsigalvinimą savyje — tėvynės meilės obalsyje ir pasakysiu ir susipažinimą — susitarimą, bet skautai į jį turi atėti su savo vadais ir geležine drausme ir ypatingai su išbandyta ir verta programa. B. d.

LIETUVIS BATSIVIS. Pataisymai ir užsakymai. 4666 Park Ave, Montreal. Telefonas: DO 0357.

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“ priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis. Biuras St. Denis 1251, (prie St. Cathenre). Specialiai lietuviams šeštadieniais iki pietų.

SOTUS ALKANAM PADEK
AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių.

Siuntinys Nr. 6	Siuntinys Nr. 7	Siunt. Nr. 12	Siunt. Nr. 11
A. 10 sv. cukr.—\$ 2.60	A. 10 sv.kv. miltų \$2.50	2 sv. rūkytų lašinių	5 sv. cukraus
B. 20 sv. cukr.—\$ 4.70	B. 20 sv.kv. miltų \$3.90	2 sv. kiauš. taukų	
Siuntinys Nr. 7	E. 9 sv. kiauš. t. \$ 5.25	1 sv. šokolado	
A. 10 sv.kv. miltų \$2.50	Siunt. Nr. 11—\$ 6.50	1 sv. kavos	
B. 20 sv.kv. miltų \$3.90	5 sv. cukraus	1 sv. deg. kavos	
E. 9 sv. kiauš. t. \$ 5.25		1 sv. kakavos	
Siunt. Nr. 12—\$ 6.40		4½ sv. cukraus	
2 sv. rūkytų lašinių		2 gab. tualet. muilo	
2 sv. kiauš. taukų		Siunt. Nr. 22—\$ 5.50	
1 sv. šokolado		3 sv. gr. kiauš. taukų	
1 sv. kavos		3 sv. rūkytų lašinių	
1 sv. deg. kavos		3 sv. cukraus	
1 sv. kakavos		1 sv. šokolado	
Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95			
4 sv. rūk. lašinių			
2 sv. kiaušinių taukų			
2 sv. margarino			
2 sv. marmelado			
1 sv. deg. kavos			

LIETUVIS LAIKRODININKAS
ZUKAS ANTANAS
Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun.
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

BELLAZZI — LAMY, INC
7679 George St., Ville Lasalle.
TR 5151
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.
VIDAUS LIGŲ, AKUŠERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.
3537 PARK AVE. Montreal. Tel. HA 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

GORDON'S BEAUTY SALON
Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

DANUTĖ STRAZDAITĖ
321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

LIETUVIŠKA Mėsos krautuvė
Sav. J. ir K. Guzevičiai. Tel. DO 5817
2379 Rosemount Blvd., Montreal.

LIETUVIŠKA Mėsos krautuvė
Sav. J. ir K. Guzevičiai. Tel. DO 5817
2379 Rosemount Blvd., Montreal.

MŪSŲ SPORTAS

HELSINKIO OLIMPIADAI PASIBAIGUS.

Rašo Morris Čapkauskas.

Karėtą vasarą daugelis žino, bet tikriausia gali būti atostogavo ir visiškai nepa- galvojo, kad Suomijos sostinė buvo tikras „darbmetis“.

78-tautų, apie 6.000 sportininkų, iš visų pasaulio kampų suvažioavo parodyti savo jėgų visam pasauliui. Kiekvienas iš jų žinojo, kad jų raumenimis paremtas jų tautos prestižas.

Kiekvienas iš paskutiniųjų metų kovojo, nes žinojo, kad už Olimpiados sienų jo tautiečiai klausia radiją ir kad nuo jo pa- sisekimo ar nepasisekimo pri- klauso jo tautos džiaugsmas ar nusivylimas.

Žvilgtelėkime truputį į Olimpiadų istoriją. Pirmoji Olimpiada įvyko Graikijoje, Olimpe. Tai buvo 776 m. prieš Kristaus gimimą. Nuo to laiko Olimpiados įvykdavo kas 4 metai iki 343 m. Kristui gi- mus. Tais metais imperato- rius Teodosius, negalėdamas stebėti atletų žiaurumo, Olim- piadas uždraudė.

Žaidimai praėję.

Tuo metu žaidimai iš tikrų- jų buvo žiaurūs, ypatingai va- dinamas „Pancra“, kada risti- kai imdamiesi laisvu stiliumi galėjo savo priešininką net pasmaugti. Olimpiados buvo mėgiamos visų imperatorių, ypatingai Nerono ir Aleksan- dro Didžiojo. Jie atvykdavo į Olimpiadas ir patys dalyvauda- vo žaidimuose.

Filosofai apie Olimpiadas.

Senovės filosofai buvo labai skeptiški Olimpiadų atžvilgiu. „Kokia kvailystė“, — kalbėjo Euripidas, — „graikams ste- bėti tu imperatorių pilvus. Jie nieko neturi, tik pilvus, tai jų dievai“. Sokratas, taip pat ste- bėjo Olimpiadas. Jis gailėjosi, 55 pėdos į aukštį šokimo su kad vis profesionalai nusineš- kartim. Šių laikų sporto ži- davo mėgėjų laurų vainikus, kokie jie (laimėtojų vainikai buvo lai- kiami prie Zeuso šventyklų jū gimuose miestuose, ir jie gaudavo laisvai gerti ir valgy- ti iki kitas jų nenugalėdavo). „Perdaug dėmesio graikai ro- skiria fizinei jėgai, per mažą protui. Geras atletas nebus geras įstatymų davėjas“, — ti pergalę ir krito negyvas. kalbėjo filosofai. Ir iš tiesų Kas labiausia mus stebina, tai jų pranašavimai išsipildė: 2-ra nepaprastai ilgos bėgimų dis- me šimtmetį, Graikija jau ta- tancijos, kurias bėgti reikėjo po Romos imperijos dalis.

Kas įsteigė Olimpiadą?

Olimpiados ir moterys.

Tai klausimas, į kurį sunku atsakyti. Daug legen- tiksliai atsakyti. Daug legen-

minima istorijoje tūla Hero- laiką. Vienas švedų žurnalis- mea, kuri persirengusi vyriš- kai, įėjo su sūnum į areną, bet Aristotelis jas mokė, kad jų liau jos ji pradėjo gaudyti po vieta „prie pečiaus“. Graikų aikštė ir išplėse tą lapą, kur tėvams buvo įsakytas sekti vai- kus jėga. Vienas ūkininkas, kaip rašo istorikas Xenophon, pastebėjo savo sūnų pirštais tiesiant žagrės noragą; jis tuoju pasiuntė jį risti į Olim- piadą. Neigudės sūnus gavo į nosį boksa ir apsiverkęs jau bė- go iš arenos. Susijaudinęs tė- vas pradėjo šaukti: „laužk jį, kaip noragą kad laužei, vai- keli!“ Sūnus atsipekikęs, grie- bė priešininką ir nusuko jo gal- vą kaip kokio viščiuko...

Panašio kurjoso įvyko ir Helsinkio Olimpiadoje; kada vienas jaunas prancūzas visų nustebimui užėmė pirmą, lai- vo stiliaus plaukime, vietą, tė- vas taip susijaudino, kad su vi- sais rūbais šoko į vandenį jo pasveikinti. Visas šlapias iš- trauktas į krantą jis pareiškė: „Tai dar neviskas, — aš turiu dar du vaiku, jie taip pat plau- kikai!“

Šioje Olimpiadoje.

Dabartinė Olimpiadoje di- džiausi žiaurumu pasižymi Pietų Amerikos sportininkai. Krepšinio rungtynės Urugva- jaus su Argentina buvo vienos iš žiauriausių: teko iššaukti net Helsinkio policijos rezervą suvaldyti įkaitusius pietie- čius.

Nedraugiškiausi buvę len- kai. Jie visur išdarinėję šuny- bes. Jų vienas bėgikas davė boksa vienam kanadiečiui, ka- da jis buvo pralenkiamas, ki- tas jį plaukikas, laikė vieną amerikietį už kojos, kad jis ne- aplenktų, vienas lenkas teisė- jas už šališkumą buvo pašalin- tas ir tt.

Rusai vengdavo daug kalbė- ti ir atrodo, buvo sekami visą

USA LAIMĖJO OLIMPINIUS ŽAIDIMUS.

Rašo Kbr.

Rusai, užsidarę savo Ota- niemi sportinėje stovykloje, neprišleisdavo jokių reporte- rių, nei oficialiųjų žmonių, ta- čiau vėliau, pamatę, kad „su- puvusiojo buržuazinio pasa- lio“ sportininkai laisvai vaikš- to, dalinasi tarp savęs išpu- džiais, susirenka vakarais į pa- sikalbėjimus — ir rusai plačiai atidarė stovyklos vartus ir stengėsi įeiti į kitų tautų tar- pą.

Ir taip būdami „paslaptingi“, širdyje jie nešiojosi Sov. Są- jungos pergalės viltį, kas bu- vo ir USA, Švedijos, Suomis- jos ir tt. valstybėms gerai ži- noma. Tą savo „renomee“ ru- sai išlaikė pirmoje savaitėje 120 proc. Bendroje taškų sis- temoje, paėmė pirmavimą į sa- lėje. Tai yra profesionalizmas vo rankas, jie jo nepaleido be- veik iki Olimpiados uždarymo, vaujančiųjų pasaulio sporto šu- kada amerikiečiai boksinkinai, ly) ir kaip toks, negalimas mē plaukikai, krepšininkai paver- gėjų tarpe — Olimpiadose.

Tiesa, šis Daugelis tikėjosi rusų lai- rusų pirmavimas buvo atsiek- tas tik dėka rusų moterų, ku- ma jau užtikrinta, 3 dienas rios, pav., gimnastikoje „ga- prieš Olimpiados uždarymą, vo“ 90 (!) taškų, kai tuo tar- pu amerikietės nė vieno; ieng Olympic Committee) pripažin-

PLANAS PASAULIUI PAVERGTI...

Atkelta iš 3 pusl. besąlyginis smurtas, totalinis rinta tik per vergų stovyklų sistemoms išplėtimą. Todėl spė- jama, kad satelituose vien iki 1954 metų vergų kacetuose bus iki trijų milijonų (pačioje Sovietų Sąjungoje apie 20 mi- lionų!)

* * *

Stačiai koku, kaip dauge- lis „žymių“ valstybės, visuo- menės ar bažnyčios vadų daž- nai plepa apie „komunizmą kaip religiją“, o prieš religiją, ką vaizdą, kaip bus įsteigta di- esą, negi ginklų kovos! Ir „siūlo“ visokius naivius kūdi- kiškus planus, net maldomas kovoti prieš komunizmo pliti- mą.

Siame straipsnyje, rodos, kiekvienam aišku, kokia ta- „komunizmo religija“ — polici- ja ir vergija... Tai ne idėja, ramiu, šaltu tikrumu: „Veng- ne religija, kad ir šlykščiau- rų problema yra tik prekinių sios formos, tai brutali jėga, vagonų klausimas“...

ti taškų sitesmą oficialiai ir jį paskelbti. Bendrai, taškai jai atnešė iš bendro 131½ taš- kaip žinoma, yra neskelbiami. ko, vien tik šį pora — 60 ir Tačiau akda amerikiečiai krep- šinio baigmėje įveikė Sov. S- Zatopeką laukia dar aukštesnis gą pasekme 36:25, (eliminaci- niuose žaidimuose USA įvei- kė rusus 86:58), kada plauki- kai tuo tarpu šiandien jis ne- kai rinko tašką po taško, kada net 5 USA boksinkinai laimė- jo aukso medalius, rusų vėda: paraudo ir jie daugiau apie taš- kus nebekalbėjo.

Taškų skaičiai 1952 m. Olim- piadoje atrodo sekančiai:

1. USA .....— 614 t. (1948 m. nugalėtojas)
2. SSSR .....— 553½ t.
3. Vengrija .....— 308(1)t.
4. Švedija .....— 265 t.
5. Vokietija .....— 171½ t. (1936 m. nugalėtojas)
6. Suomija .....— 162½ t.
7. Italija .....— 158¾ t.
8. Prancūzija .....— 156¾ t.
9. Čekoslovakija .....— 131½ t.
10. Didž. Britanija .....— 117 t.

Kanada su 30 taškų atsisto- jo 24 vietoje. Kaip ir kiekviena Olimpia- da, taip ir 1952 m. Helsinky- turėjo sportininkų — didvy- rių. Jais pav., 1936 m. Ber- lyne buvo negras J. Owens, 1948 m. olandė Blanka—Ko- en, o šiemetinėje čekas E. Za- topek. Jis savo kraštui laimė- jo net 3 aukso medalius. 5.000 m ir 10.000 m bėgimuose ir Maratono — 42 km bėgime. Tenka pažymėti, kad Matatho no bėgime jis niekuomet nesit- trenirudavo ir šioje Olimpia- doje Zatopek bėgo „tik šlaip sau“.

Po garsiojo Paavi Nur- mi, jis pasidarė antras bėgimo fenomenas ir su savo žmona, dalį laimėjo amerikietis San- kuri taip pat laimėjo pirmą vie- ders.

Algirdas Sočikas pralaimėjo.

Sov. Sąjungos sunkias savo- rio meisteris, lietuvis A. Soči- kas, Helsinkio Olimpiadoje, jau pirmame runde pralaimė- jo k. o. pietų Afrikos boksini- kui, ir tuo pačiu, iš tolimesnių rungtynių iškrito.

Sunkiame svorėje, aukso me- fenomenas ir su savo žmona, dalį laimėjo amerikietis San- kuri taip pat laimėjo pirmą vie- ders.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS,
juostas, pagalvėles, staltieses, užuolaidas ir kt.
Neaukštos kainos.
288—6th Ave. Ville La Salle.
Ald. Bobenaitė-Puniškienė.

VICTORIA CLEANERS & DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS.
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED.
CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY.
FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr.1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaus tus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neper- leistų vandens ir duotų gražesnį išvaizdą.

Taipgi valome visokiau- sios rūšies karpetus ir fo- telius (Chesterfields), gar- dinus lengvus ir sunkius. Sutaismo rūbus (iširi- mus), išiuame sagas ir pan. Kiekvieną orderį pa- imame iš namų ir pristato- me į namus.

Už mūsų atliktą darbą garentuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti tiecuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučeliūnas,

A. Majauskas.

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ GALIMA GAUTI:

- J. Sodaitis, „Gabijs“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.
J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.
Knygynas „Nemunas“, 3143, So Halsted St., Chicago, VI. Pauza, „Neringa“, 1906—25th St., Detroit 16, Mich.
D. Krause, 3466 So. Holsted St., Chicago 9, Ill.
J. Bajorinas, 3100 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
J. Giedraitis, 3301 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

DEMESIO

Villasaliečiams ir apylinkės lietuviams!
Ekspertas radio ir elektrinių reikmenų taisyme.
Prekyba ir pataisymai.
PETE'S RADIO SERVICE
7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

SUSIVIENJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNALĖ ORGANIZACIJA
Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnaos Mies- tuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvyne“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimai- ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA ku- poje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DOMAS BŪCINSKAS GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien: Antradieniais ir ketvirta-
Nuo 9 ryto iki 7 vak. dieniais nuo 8 iki 10 vak.
Tel. Fa 6844 3664 St. Famille St.
Tel. HA 6708 Montreal, Que.

ŽURNALAI, naujausi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiunti- mo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULIATIS

Import - Export

23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

HAMILTON

PASKUTINĖ GEGUŽINĖ HAMILTONE.

TF Hamiltono sk. rugpjūčio 24 d. Bridgeman ūkyje, (toje pačioje vietoje, kur ir buvo pir moji) rengia paskutinę gegu žinę, (kuri savo programa, įvai riais netikėtumais ir Benni Fer ri muzika prie mikrofono — leis užmiršti tą sekmadienio po pietį, visus savaitės vargus ir rūpesčius.

Reik tikėtis, kad ir šį kartą, ne tik hamiltoniečiai, bet ir apylinkės lietuviai, į šią gegu žinę gausiai atsilankys, juo labiau, kada visas pelnas yra skiriamas Tautos Fondui.

Be to, kaip teko patirti, ir iš Toronto žadama leisti autobu sus į šią, paskutinę, gegužinę Hamiltone. Kbr.

— Šiuo metu, dėl Hamilto no Vilniaus Aušros Vartų, lie tuvių bažnyčios remonto, bu vės knygynas salėje yra per keltas pas J. Pleinį — 113 Can non St. E. Knygų ir laikraš Steel Co" darbininkai gaus čiu čia galima nusipirkti kiek 7½ cento į valandą daugiau, vieną dieną nuo 6—8 val. v., taip, kad visuotino streiko bus o sekmadieniais prie italų baž išvengta. Kbr.

St. CATHARINES, Ont.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI.

Liepos 26 d. St. Catharinės B-nės V-ba suruošė Port Wel lery gegužinę. Kaip spaudoj ou vo skelbta, gautos pajamos iš gegužinės, paskirtos Vasario 16 gim., esančiai Vokietijoje, Diepholze, kad paremtų besi mokančią jaunuomenę.

St. Cathariniečiai bei svečiai iš toliau, suprasdami gegu žinės reikšmę, noriai palaikė, nes buvo susilaukta apie 200 sve čių. Gegužinė praėjo gražio ir pakilioji nuotaikoj. Gryno pelno iš gegužinės gauta 200 dol., kurie išsiunčiami į Vo kietiją. Laikę gegužinės buvo vykdoma loterija. Fantai Nr., nr. 30, 52 neatsiimti. Kas tu ri kalbamus bilietus, prašome kreiptis į p. M. Sorių, tel. 4-

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplausko)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras. Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

VINIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0894

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI.

PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE ST. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS ISSIMOKĖJIMUI

be nuošimčių

Plačiau išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES

■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai

Mokame aukščiausias kainas

už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS

LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

Š. M. RUGP. 17 D. HAMILTONO SP. KLUBAS „KOVAS“ p. NARUŠIO ŪKYJE RUOŠIA

GEGUŽINĖ

SU SPORTIŠKA PROGRAMA.

VEIKS TURTINGAS BUFETAS. GROS BENNY-FERRY ORKESTRAS.

DALIS PELNO BUS SKIRIAMA KANADOS ŠACHMATŲ MEISTERIO VAITONIO KELIONES IŠLAIDOMS Į PASAULIO PIRM-BES PADENGTI. PRADŽIA 3 VAL. SP. K. VALDYBA.

LONDON, Ont.

PAMALDŲ TVARKA LONDONE.

GRAZIOS — DVGUBOS VESTUVĖS.

Kun. Pr. Jokubaičio paveda mi pranešame, kad kitos lietuviškos pamaldos Londone įvyks rugpjūčio mėn. 17 d. 11 val. 45 min. Blessed Sacra men bažnyčioj, 1057 Oxford st. (kampas Oxford ir Spittal ryšiais sujungė dvi šaunias lie-St.). Vaziuoti į rytus einančių Quebec autobusu (išlipti ir per mišias keliolika bažnyti-Oxford-Quebec g-vių kampe) arba į šiaurę ir rytus einančių Oxford autobusu (išlipti Ox-ford - Sterling g-vių kampe). Nuo išlipimo vietos paeiti Ox-ford g-ve į rytus 4—6 mažus blokelius (tik 5 min. kelio).

Pradedant minėta data lietuviškos pamaldos vyks reguliariai kas antrą sekmadienį tuo pat ankščiau nurodytu laiku ir toje pat bažnyčioje. Prieš kiekvienas pamaldas bus klausoma išpažinčių.

Visi Londono, Woodstock, Ingersoll, Rodney ir kitų vietovių lietuviai prašomi įsidėmėti šį skelbimą ir pamaldas lankyti, nes nuo šiol apie jas nebebus nei skelbiama nei lais kučiais pranešama.

Laik. Bažnytinis Komitetas.

Pažymėtina, kad tą dieną pp. Dragūnavičių šeima kėlė dvigubas vestuves: sūnus Al-bertas vedė Ireną Albrechtaitę ir duklė Birutė ištekojo už Vyta. Rauckio. Į šias gražias šeimynines iškilmes suvaziavo gausus būrys jaunavedžių giminių, kurių daugumas buvo iš JA Valstybių.

Linkėtina, kad tokia pat gra ži ir saulėta ateitis būtų jauna vedžiams, kaip ka d buvo gra žios ir nuotaikingos, pilna to žodžio prasme lietuviškos jų vestuvės. L. E-tas,

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas: 3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

uz \$0.01 \$1.000.00

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal.

Filtroy 3292.

DELHI, ONT.

TRAGISKAI ŽUVO DU LIETUVIAI

Rugpjūčio 5 dieną, baigiant vo numestas 119 pėdų! spausdinti laikraštį, redakci- Vietoje buvo areštuotas ma-jon paskambino iš Delhi p. S. šinos vairuotojas Krisko ir Kairys, kuris pranešė, kad 1 v. valstybės prokuroro parėdy-nakties, Delhi mieste automobi mu pasodintas į Norfolk Coln lis užmušė gatvę einančius ty kalėjimą. Jis laukia teismo Vaclovą Vabalą ir Edmundą Budrį, prieš savaitę atvyku-jos metu priešakinėje mašinos sius tabako darbų iš Montre-sėdynėje važiuavo dar du as-alio, kurį iš Anglijos, Notting menys, jaunametė moteris ir hamo, buvo pasiekę prieš tris kitas vyriškis.

mėnesius. Vabalas gimęs 1924 A. A. Budrys ir Vabalas pam. Varnagiriuose, Simno, o laidoti Delhi kapinėse. Juos Budrys-1927 m. Mažeikiuose, palydėjo Rev. John Uyen. Tuo Vabalas gyveno Montrealy, tarpu nepasisekė susekti žuvu 2047 St. Clement St. Jeigu bū siųjų artimų gimiinių. Jeigu to tų apie juos daugiau žinių, jos kių atsirastų, būtų galima, pa-prašoma nukreipti pas p. Julijų Stradomskį: 171 King St, Del hi, Ont.; tel. 77.

Kadangi tos dienos laikraš-tin šios žinios jau nebuvo ga-limybės įdėti, ji dedama dabar, papildant jau smulkesniais duomenimis, kuriuos suteikė p. Juškaitis. Jie seka:

Edmundas Budrys ir Vikto-ras Vabalas buvo geri draugai. Iš Vokietijos persikėlė į Ang-liją. Šių metų pavasarį per-plaukė Atlantą, jie buvo sura-dę prieglaudą Montrealyje.

Prieš tris savaites Budrys ir Vabalas, įsiekdami darbą, bu vo atvykę į Delhi miestelį. Rug-pjūčio 4 d. jie buvo priimti dirbti pp. V. V. Treigių ūkyje. Paviešėję pas šeiminius, apie vidunaktį abudu pėsti buvo pa-keliui atgal į Delhi pasiimti sa vo daiktų.

Apie 1 val. nakties, jiems ei-nant 3-čios autostrados pakraš-čiu ir jau esant miestelio ribo-se, staigiai ir netikėtai Dan Krisko vairuojama automaši-na užlėkė dideliu greičiu iš už pakalio ant vienas šalia kito be einančių mūsų tautiečių. At-vykusiųjų gydytojų abudu bu vo rasti vietoje užmušti.

Smūgis turėjo būti nežmo-niškai stiprus. Policija vėliau rado vieną batą toje pačioje vie-toje, kurioje vienas iš užmuš-tųjų buvo dėjęs koją susiduri-mo momentu. Batas bebuvo užrištas, susidūrimo auka bu-vo išplėsta iš jo! Žmogus bu-

PADĖKOS

VIEŠA PADĖKA TEISININ KUI p. JUŠKAIČIUI.

Už greitą dokumentų sutvar-kymą išvykimui į USA, išemi-gruodamas į Jungtines Ame-rikos Valstybes aš ir šioje vie-toje tariau teisininkui p. Juškai-čiui iš Toronto viešą padėką.

Stasys Stasiūnas.

* * *

Mieliems Montrealiečiams pp. Botyriams, mus gražiai pri-ėmusiems ir kelias dienas aty-džiai ir nuosirdžiai globoju-siems, bei suteikusiems gražią viešnagę, — reiškiame nuosir-džią padėką.

A. Krakaitis,

A. Žadeikis.

KAS SKAITO

„NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS

DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

PRITYRĖS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias bran-genybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

LIETUVIŠKAS RESTORANAS.

SAVININKAS M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios

lietuvių bažnyčios. TEL. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

DR: ALEKSAS VALADKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1081 Bloor St. W. — Toronto

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2 — 4

pp. ir 6,30—8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

E.D. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun Ave., Verdun. YO 3323.

J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave nue, Ville Lasalle. TR. 7849.

TORONTO, HAMILTONO, WELLANDO IR KITŲ APYLINKIŲ LIETUVIAI!

BAIGDAMI VASAROS SEZONĄ, RUGPJŪCIO 24 D. VISI SUVAŽIUOKIM Į

DIDŽIAUSIA GEGUŽINĖ

KURIA RENGIA TF HAMILTONO SKYRIUS. JI ĮVYKS BRIDGEMAN'S ŪKY, TEN, KUR IR PIRMOJI.

TARP KITŲ ĮVAIRENYBIŲ BUS IR ŠAUDYMAS ŠRATELIAIS!

GROS PUIKUS BENNI—FERRY ORKESTRAS, KURIO MUZIKĄ PERDUOS STIPRUS MIKROFONAS SU RUPORU.

AUTOBUSAI NUO TORONTO LIET. BAŽNYČIOS, 941 DUNDAS ST. W., EIS 1 IR 2 V. P. P.

IŠ HAMILTONO NUO ITA LŲ BAŽNYČIOS (kampas Barton ir James g-vių) JIE KŲ RSUOS NUO 2 IKI 3 V. PO PIETŲ.

PRADŽIA 2 VAL. PO PIETŲ!

GEGUŽINĖS VIETA YRA APIE 15 MYLIŲ NUO HAMILTONO, TORONTO KRYPTIMI. VAŽIUOTI 5 KELIU IR PRIE „BOY SCOUTS CAMP“ RODYKLĖS PASUKTI Į ŠONINĮ VIEŠKELĮ, KUR GEGUŽINĖS VIETA RODYDYS SPECIALŲS ŽENKLAI.

VISI VISI Į ŠĮ DIDĮJĮ PLAČIOSIOS APYLINKĖS LIETUVIŲ SĄSKRYDĮ!

TF A-BĖS KANADOJ HAMILTONO SK.

MONTREAL

SKRAIDANČIAS LĖKSTES MATĖS

Montrealietis p. Šimonėlis, sikelė gyventi su visa šeima—pasakoja, kad lėkštė pasirodžiu žmona ir dviem sūnumis. P. si kaip šviesus cigaras, bet griežtai apibūrinamas kraštais. Šviesa buvusi balta. Paskui, kai ji apskrido Montrealio miestą, paraudonavo ir buvo aiškiai raudona. Virš Montrealio lėkštė sustojo ir kurį laiką sto vėjo vietoje, nejudėdama. Kai iš Dorevale pakilo du lėktuvai, kurie bandė prie lėkštės prisitarti, tada lėkštė staiga pasileido milžinišku greičiu ir tuo jau dingo. Prieš tai jos forma buvo pasikeitusi iš pailgos į apskritą ir buvo ryškiai raudona.

Vokiečių majoras Oskar Linke aprašo, kaip jis rado lėkštę ties Berlynu pamiskėje ir matė jos valdytojus, panašius į žmones, o lėkštę panašią į grybą. Kai jis prie jos prisitartino, valdytojai sulindo į grybą kotą ir lėkštė dideliu greičiu dingo.

ATVYKS VYSKUPAS BRIZGYS

AV klebonas pranešė, kad rugpjūčio pabaigoje Montrealy lankysis J. E. vyskupas Brizgys, kuris suteiks būtinų katalikiškų patarnavimų.

KREPSININKŲ DĖMESIUI!

Sekantį sekmadienį, rugpjūčio 17 d. tuoj po mišių „A. V.“ parapijos salėje (viršuje) įvyks „Tauro“ sp. kl. krepšinio sekcijos susirinkimas. Visiems krepšininkams dalyvavimas būtinas. Sekcijos vadovas.

PERSIKĖLĖ IŠ AMERIKOS.

Rugpjūčio 7d. „NL“ redakcijoje lankėsi Pranas Girdžius, kuris, pasirodė, į Kanadą per-

LIETUVIS DAŽYTOJAS

(Painter)

DAŽAU VISOM SPALVOM;

ESANT REIKALUI — IR

TINKĄ SUTAISAU.

DARBAS SAŽININGAS.

V. ŠKUDA.

169 — 5 Ave, Ville Lasalle.

Tel.: TR 7851.

IŠNUOMOJAMAS modernus

5 kambarių butas su centraliniu apšildymu. Baldai parduotini. 2387 Belanger. Tel. DO 1206.

PIGIAI PARDUODAMA

gerame stovy su radiju ir šildytuvu mašina - automobilis, Mercury firmos, 1947 metų modelio. Teirautis tel. TR 5615. Adr. 6030 Bannatyne, Verdun.

PARDUODAMAS NAMAS,

dviejų, 5-kių kambarių butų, moderniai įrengtas, su garažu ir automatinė aliejaus šildymo sistema. Rūsyje įrengtas 1 kambarys.

Kaina \$ 18.000, įmokėti apie \$ 11.000. Teirautis 5059 Bourbonniere, Rosemount. Tel. TU 2892 (kalba angliškai ir prancūziškai.)

Pranešimai

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS.

Montrealyje, rugpjūčio mėn. 17 d. 12 val. Šv. Jono bažnyčioje Jeanne Mauce ir Priule Arthur Ste.

Torontе, rugpjūčio mėn. 24 d. 9 val. Pabaltiečių St. Andrew bažnyčioje Carlton ir Jarvis gatvių kampe ir

Kun. Ansas Trakis.

5616 So Racine Av.,

Chicago 36, Ill.

BUS DIDELĖ GEGUŽINĖ.

KLT Montrealio skyrius renkia didžiulę gegužinę-pikniką rugpjūčio 24 d., su negirdėta ir nematyta programa, loterija ir kitais įvairumais. Prašoma ruošti tam didžiam piknikui ir aukoti loterijai, fantus siųsti pas: p. M. Arlauskaitę, 6642 — 3 Ave, Rosemount, tel.: CR 4624, J. Parojų, 72,40 Quorbes Ave, VI 7634, Leoną Gudą, Ville Emard, 6427 Brand St., pas V. Kiškį, Verdun, 774 Chuch Ave, tel. YO 0381; A. Matulį, tel.: TR 8112, A. Navicką, 3330 Belache St., GR 1260, I. Salalą, 54—6 Ave, Rosemount.

KLT Montrealio sk. valdyba.

LANKĖSI „NL“ REDAKCIJOJE

Praėjusios savaitės begyje „NL“ redakcijoje lankėsi: iš JAV, Hartfordo, Conn., pp. Strazdų šeima, kurie ta proga „NL“ įteikė auką, p. Balčiūnas, kuris Montrealy turi savo artimų giminių, kurių tarpe ir nas; beješkodami buto į „NL“ palydėjo p. Šimonėlis, papasakojęs, kaip jis matė skraidančią lėkštę; tolimi svečiai iš Albertos, iš pačios kovbojų sostinės — Calgary — pp. Grasilda ir Kirylus Broznitskiai, atlydėti Balio Blažio, pas kurį jie viešėjo ir ta proga „NL“ paaukojo 20 dolerių; lankėsi iš Čikagos į Montrealį persikėlęs gyventi p. Girdžius Pranas; beješkodama buto į „NL“ redakciją užsuko p. Dargienė, kurios vyras, geležinkelio statybos inžinierius, iš Sarnijos, Ont., perkeltas į Montrealį, ir p. Dargienė šeimai įieškojo Vil le Lasalle buto; rugp. 11 d. iš Sarnijos lankėsi A. Krakaitis ir iš Wellando, Ont., A. Zadeikis, ta proga nupirkęs Sp. b-vės „NL“ šėrą sau ir poniai Krakaitienei, kaip pagarbos ženklą. Besilankę po sekmadienio apgailestavo, kad sekmadienio lietus sutrukdė Montrealio lietuvių gegužinę, kurioje jie tikėjosi susitikti daug pažįstamų arba užvesti naujų pažinčių, ypač jaunimas.

ŠIO SEKMADIENIO GEGUŽINĖ

bus kaip ir kas sekmadienis. Praėjusio sekmadienio gegužinę sutrukdė lietus, nors iš to liau atvykę žmonės vis dėlto gegužinės vietoje lankėsi.

KLB-LOKO VASARIO 16 GIMNAZIJAI REMTI KOMISIJA

rugpjūčio 11 d. „NL“ redakcijoje turėjo eilinį susirinkimą, kuriame konstatuota, kad į Komisijos atsišaukimą nedaugelis Kanados lietuvių kolonijų teatsiliepė.

Komisija turėjo pajamų 411, 44 dol., iš kurių 301,86 dol. pa siųsta gimnazijai, kasoje yra

Hamiltonе, rugpjūčio mėn. 24 d. 6 val. (po pietų) Šv. Povilo bažnyčioje Core ir Hughson gatvių kampe.

Kun. Ansas Trakis.

5616 So Racine Av.,

Chicago 36, Ill.

JAUNOMS SKAUTEMS.

Sekmadienį, rugp. 17 d. įvyksta skautių ir paukštyčių iškila. Uniformuotos renkamos AV salėje po pamaldų. Kiekviena pasiima porą sumuštinų, 2 tramvajaus bilietukus ir 25 ct. Grįšime 6 val. vak.; blogam orui esant, iškila neįvyksta.

AMERIKOJE LANKĖSI

pp. Juknelių šeima, viešėjusi New Jersey pas gim. Šillon vestuvėse.

SUGRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Atostogų laikas, kada daugiausia atostogaujama, jau baigiasi. Daugelis grįžta iš atostogų. Sekmadienį sugrįžo iš atostogų, kurias praleido Platsburge, JAV, pp. Juškevičių šeima; į New Yorką išvyko atostogavusi pp. Bakanavičių ūkyje ties Brome Lake muz. prof. S. Lievienienė; taipgi sugrįžo iš ten pat E. Kardelienė ir pradėjo darbą savo muzikos studijoje; inž. B. Narbutas ir J. La kanavičius taip pat baigė atostogas, ir daugelis tautiečių ši savaitę jau baigia atostogas. Montrealio apylinkėse, pp. Matulaičių vasarvietėje atostogavę iš Toronto pp. Mankūs, taip pat jau išvyko į Toronto.

PRIIIMA DARBININKUS

Canadair priima metalo darbininkus (sheepmetalworker) ir meisterius (fitter). Stojant, reikia pasakyti, kad jau turi praktikos.

NELAIMĖ FABRIKĖ.

Canadair fabrike lūžas perkrautai lentynai, vienas darbininkas užmuštas vietoje, kitas pakeliui į ligoninę mirė ir 4 sužeisti.

NAUJI KANADIEČIAI LAIVU „AROSA KULM“

atplaukė iš Bremenhaven'o Montrealį 11. 8. 52:

Bronius, Zuzana ir Nijolė Šcepavičiai, vykstą į Toronto, Smitas Evaldas su žmona ir vaiku, į Toronto.

Rėderis Albertas į Hamiltoną.

Kuliešius Adolfas su žmona Zuzana, dukra Nijole ir sūnum Leonu.

Kuras su žmona į Londoną. Med. stud. Petras Žemaitis iš Bostono, grįžo po atostogų iš Vokietijos.

Papildomai pranešama, kad išvykęs į Toronto.

TORONTO

PASIBAIGĖ RAUDONOJO KRYŽIAUS KONFERENCIJA

Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus konferencija rugpjūčio 7 keliamas į Vokietiją (USA da dieną pasibaigė. Konferencija linij). Linkėtina jam geriau priėmė rezoliucijas, kurios siūsią klotis. J. M.

LIETUVIŠKA VASAROS KOLONIJA PRIE GEORGIAN BAY

Prieš kurį laiką abiejuose Kanados lietuvių laikraščiuose buvo minėta, kad prie mūsų Palangos pajūrį primenančio Georgian Bay pardavinėjami žemės sklypai vasarnamiams statyti. Mūsų tautiečių susidomėjimas taja vieta buvo tikrai nemažas. Gauta pasiteiravimų net iš tolimosios Albertos, o artimieji Toronto gyventojai pasirodė pilniausioje savo iniciatyvoje jiešant jaukesnės vietos poilsui.

SUNKI FINANSAVIMO PROBLEMA

Toronto apylinkės LOKas savo paskutiniame posėdyje susidūrė su vienu sunkiai sprendžiamu, kaip išnešti finansavimo našta ryšium su organizuojamu lietuvišku skyriu Kanados tautinėje parodoje. Visi paruošiamieji žingsniai yra atlikti: užsitikrinta vieta parodoje ir taip pat sudarytas menininkų komitetas, vadovaujamas dail. T. Valiaus, kuris stropiai ruošiasi lietuviško reikalo reprezentacijai. Visas šitas pasirošimas sieks iki 400 dol. išlaidomis. LOK-as numato kreiptis į visus lietuvius ir jų organizacijas Kanadoje, paremiant jo užsimojimą aukomis, nes to kia lietuviškos kultūros reklamai yra visų bendras reikalas, ne lokalizuojant naštos pakėlimu vien Toronto bendruomenės pečiams, kaip įvyko prieš du metus.

IŠ KLB TARYBOS PASITRAUKĖ

Sergijus Treigys, kaip girdėti, todėl, kad jam tekę užleisti vietą A. Rinkūnui, nes buvę nepatogu, kad Kanados Lietuvių Sąjungos centro pirmininkas neišrinktas.

IŠ KOREJOS Į EUROPA.

Sgt. Vytautas Keršulis, buvęs 13 mėn. Korejoje, atostogavas praleido Torontе, pas savo draugus ir artimuosius. Te dvigubinti tai bent atnešti geko patirti, kad mielas mūsų korus nuosimčius.

DĖMESIO!

Norintiems pirkti arba parduoti namus, krautuves, restoranus ir tt., mielai tarpininkauju. Nemokamai suteikiu įvairias informacijas, paūpinu tinkamomis sąlygomis paskolas.

Mes turime namų pardavimui įvairiomis kainomis ir daugiausiai lietuvių mėgstamose rajonuose bei g-vėse. Jūsų patarnavimui

JUOZAS KASKELIS

Tel.: WA 2646; WA 2647; WA 2648

R. TESLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER

575 Queen Str. W. (prie Bathurst str. antras aukštas)

TORONTO.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM. 6-4880.

rugpjūčio 5 d. laivu Canberra Be to, liepos 29 d. laivu Empire of Canada atvyko Alionkė, be suminėtu praitame „N. sas Šluoža ir Edeltraut Šluožel.“ nr., dar Povilas Mačiulis, nē, kurie nuvyko taip pat į Toronto.

Montrealio piknikai vyksta kas sekmadienis, prasideda 3 val. popiet